

PÍSNĚ ČESKÝCH BÁSNÍKŮ LINKA

KRÁTKÉ ČTVRTSTOLETÍ DIVADLA V DLOUHÉ

SVĚT PODLE MUCHY
STACE MILIONĚ ČEPELKY

NA PROGRAMU TELEVIZE
MY TANČUJEM SING

DOUPĚ MEKYHO ŽBIRKY

STÁTNÍ OPERA, JAK JI NEZNÁTE

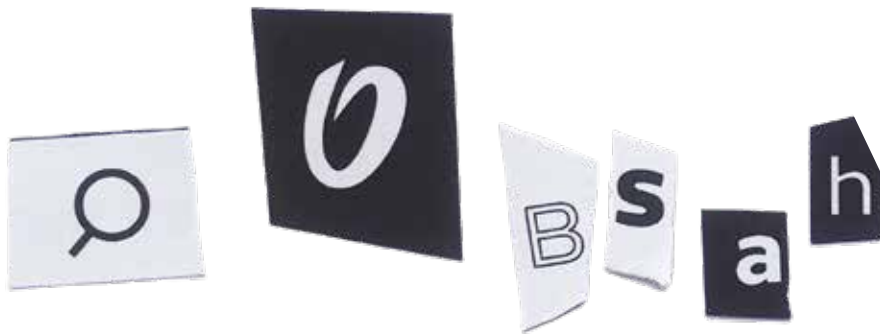
MŮJ ŽIVOT S BOHUSLAVEM MARTINŮ

BESÍDKA SO LET DIVADLA SKLEP

art

20

21

Týden dárků

Premiéry

Písně českých básníků
Doupě Mkyho Žbirky
Linka
Na programu televize
Ikony Kamila Střihavky

Zlatá Praha 2021

Velké malé příběhy - Večer krátkých filmů

Státní opera, jak ji neznáte

Divadlo v Dlouhé - 25 let

Démoni Josefa Mánesa

Bigbít

Zahraniční seriály

aždý si uvědomí, jak ten čas rychle letí, něčím jiným. Někdo blížícími se Vánocemi, jiný třeba vlastními narozeninami, pro ČT art je takovým bodem divadelní přímý přenos, kterým tradičně startuje svou podzimní sezónu a s ní i další rok existence.

Za těch rychlých osm let, co vysílá, byly nejtěžší dva roky. Ten první, kdy jen po několika měsících příprav musel skočit rovnýma nohama do éteru, a pak ten poslední, kdy se kulturní život, tak jak jsme na něj byli zvyklí, prakticky zastavil. A kdy ČT art rušil spoustu natáčení, měnil program a divákům nabízel to, co nemohli vidět a slyšet v divadlech a hudebních sálech. Naše publikum to ocenilo a vysílání v době pandemie se stalo divácky nejúspěšnějším obdobím v historii kulturního kanálu.

Začínající devátý rok má tedy na co navazovat. Spousta pořadů nachystaných do vysílání se natáčela či dokončovala během pandemie, ale to diváky nezajímá. Zajímá je kvalita a já doufám, že v tom je nezklameme. Jsem přesvědčen, že například cyklus Na programu televize o historii televizního vysílání a žánrů u nás má díky svému

velkorysému pojetí s množstvím pamětníků, protagonistů i unikátními archivy šanci stát se podobným fenoménem jako třeba legendární Bigbít. A když už jsme u toho navazování, začátky vysílání ČT art provázel velkorysý projekt natočený ve spolupráci s Českou filharmonií – Devět symfonií Antonína Dvořáka, letošní podzim přinese, opět v podání ČF, všech šest symfonií Bohuslava Martinů. Opět čkejme průvodce pořady Mkyho Žbirku, Rudyho Linku, nově i Tomáše Kluse... Ale ne, nemá smysl na těchto řádcích vyjmenovávat vše, co budeme vysílat. Jména umělců, interpretů, tvůrců či uměleckých těles, se kterými se naši diváci potkají, budou hovořit sama za sebe.

Čas opravdu letí, ale je to velmi relativní. Vždyť divadlo Sklep, jehož Besídce je tentokrát startovací přímý přenos věnován, slaví už půlstoletí! Vedle toho je osmiletý ČT art vlastně stále dítětem. Zvědavým, zdravým a těmi, kdo ho znají a sledují, našťastí oblíbeným. Jistě není troufalé, když jemu i jeho divákům popřeju, aby mu to vydrželo.

Tomáš Motl, výkonný ředitel ČT art

ýden dárků ČT art 2021

PO 30. srpna

20:00 **PŘÍMÝ PŘENOS**
Besídka 50 let Divadla SKLEP

Besídka Divadla Sklep je proměnlivý divadelní útvar, revue složená z humorných scének, skečů, písní a tanců, které hrají sami jejich autoři a ve kterých se absurditám meze nekladou. Na představení se podílejí David Vávra, Milan Šteindler, Tomáš Hanák, Václav Marhoul, František Váša,

Jiří Fero Burda, Lenka Vychodilová, Tereza Kučerová, Jana Hanáková, Marta Marinová a další. Představení je doprovázeno živou kapelou. Besídka z Divadla Dobeška je pořádaná speciálně k výročí založení ČT art a k výročí 50 let divadla.

Divadlo Sklep: neoceněné kulturní dědictví

Letos slavíte padesát let. O pět let méně, než má Divadlo Jára Cimrmana. To je nějaká doba...

David Vávra: Jaká to byla zvláštní síla? co vrhla nás šup do Sklepa pubertu nám prodloužila před použitím zatřepat.

Jiří Fero Burda: Dle mého bylo Divadlo Jára Cimrmana tím spouštěcím bodem celé téhle historie Sklepa. Sice trochu jiný humor, ale podobný nadhled... Ostatně co víc chtít v tuhé totalitě sedmdesátých let.

Milan Šteindler: Spouštěcím bodem bylo společné „puzení“, jak říká David. Toto puzení trvá dodnes. Divadlo Jára Cimrmana nám ukázalo směr, takže jsme ho v začátcích úspěšně vykrádali. Ovšem stejně na tom byli Vodňanský a Skoumal, Ctibor Turba a další. A to přineslo dnešní ovoce a pořekadlo: „Plagiátorem není ten, kdo krade, ale ten, kdo je horší“.

Během července a srpna jsme mohli vidět na obrazovkách ČT art některá díla z Vaší tvorby. Které je Vašemu srdci nejbližší?

Milan Šteindler: Nejbližší vysílané vystoupení je mi vždycky to poslední. Jsem rád, že jsem se ho dožil.

Jiří Fero Burda: Za to moc děkuji ČT. Sám jsem si připomněl pár vydařených „kousků“. Třeba ekologický epos Tak dělejte něco, kdy mně běhal mráz po zádech, kolik věcí se po devadesátých letech opět vrací...

Milan Šteindler: ČT vlastně jediná přinesla naši tvorbu na obrazovky. Děkujeme, děkujeme, děkujeme – tři stejná slova, a přitom stále stejný význam.

David Vávra: Záznam před kamerami Sklep v televizi zase vidím ty zlosyny jsou jako Besídka stále stejný a vždycky jiný.

Na výročním plakátu zmiňujete 157 lidí zapojených do činnosti divadla. Je někdo, kdo Vám v historii Sklepa chybí? Koho byste bez váhání přijali mezi sebe?

Jiří Fero Burda: Mně nechybí nikdo... Snad jen ti, co za tu dobu takzvaně odešli, ale ti snad mají zase jinou partu... tam někde.

David Vávra: Kdo chybí Sklepu? Belmondo, Bek či Hrušínský? Jak mistr Hanuš šmátráme, na jevišti, poslepu, však nejvíce nám chyběl hostinský.

V čem bude Besídka k oslavě půlstoletí speciální?

Jiří Fero Burda: Snad jen v tom, že se po mnoha měsících zase setkáme a zase se začne tvořit... Hurá.

Milan Šteindler: Besídka k padesátému výročí bude speciální oslavou toho, že už to máme v práci i v životě fifty-fifty.

David Vávra: Na jevišti neřekneš všechno to musel bys být x-hlavou saní vždy zrodí se, pak s radostí zdechnou jen Sklepovští Sršáni.

Kde se cítíte lépe – na pódiu, nebo před kamerou?

Milan Šteindler: Se Sklepem je mi jedno, jestli před kamerou, nebo na jevišti. Když mi bylo těžko, vrátil jsem se do Sklepa na plný úvazek a zjistil, že energie v souboru je léčivá. Že Sklep je nejen divadlem, ale i léčivou platformou.

Jiří Fero Burda: Za mne asi na jevišti, kde slyším odezvu a reakce diváků hned. Je to zkrátka taková „chemie“ mezi divákem a tím, co se o něco snaží...

David Vávra: Na podiu cítím se nejlíp tam, kde jsem na Dobešce však je pod nohama pevná zem.

Jaká jsou nejbližší léta Sklepa?

David Vávra: Tak tu před vámi stojíme jak Concorde na letišti Zbývá nám ještě naděje? Jen exnout na jevišti.

Jiří Fero Burda: Snad jen: Okamžitě do seznamu kulturního dědictví UNESCO!

Milan Šteindler: Kromě UNESCO i parlament. Zvolte nás a my vám slibujeme, že to nevezmeme.

21:30 **PREMIÉRA**
Yul Brynner: jeden ze statečných

Pokud narazí divák na jméno Julij Borisovič Brině, asi těžko si pod ním představí holohlavého hrdinu amerických dobrodružných filmů. Ale Yula Brynnera zná asi každý filmový fanoušek. V roce 2020 už tomu bylo plných sto let, co se budoucí hollywoodská hvězda narodila v dalekém Vladivostoku. V žilách mu kolovala také židovská, romská i asijská krev. Ze spekulací o svém původu si bohapustě utahoval, nic nepotvrzoval ani nevyvracel. Yul se ve svých čtrnácti letech ocitl se svou matkou a sourozenci v Paříži, kde velmi záhy začal vystupovat v nejrůznějších zábavních podnikcích. Byl šikovným akrobatem, uměl hrát na řadu hudebních

nástrojů
a výborně
zpíval.
Přestože
vystudoval na

Sorbonně filozofii, táhlo ho to k umění. Po druhé světové válce zakotvil v Americe, kde si poměrně rychle vydobyl popularitu na divadle i ve filmu. Získal Oscara za muzikál Král a já, jeho nejnámější roli mu ale přinesl legendární snímek Sedm statečných.

22:20 **PREMIÉRA**
Kaiser & Vokatá v undergroundu

Koncert Dáša Vokatá a Oldřich Kaiser v undergroundu byl natočen v roce 2019 ve Skalákově mlýně v rámci festivalu Magorovo Vydří. Svým vyzněním opravdu undergroundové vystoupení folkrockové dvojice nabízí nejen autentické umění dvou opravdových osobností, ale i kouzelnou atmosféru koncertu v zajímavém prostředí. Mimo hitů Dáša Vokatá zazní i legendární hit Muchomůrky bílé a jako bonus se v závěru vedle dvojice na pódiu objeví i František Stárek, Miroslav Skalický a Svatopluk Karásek.

23:10
Popstory

Tváře a hlasy (1/4)

ÚT 31. srpna

20:15 **PREMIÉRA**
Pavarotti

Světově známý pěvec Luciano Pavarotti se narodil v polovině třicátých let minulého století v italské Modeně jako syn amatérského zpěváka a pekaře. Byl jedním z nejpobulárnějších tenorů vůbec, jeho koncerty vysílaly televize na celém světě. Také se věnoval charitě, pomáhal uprchlíkům a pracoval pro Červený kříž. Kariérní zlom nastal v roce 1961, kdy ztvárnil roli Rodolfa v Pucciniho opeře La bohème. Po tomto úspěchu následovala angažmá v Amsterdamu, Vídni, Curychu, Londýně a USA. V roce 1972 zažil fenomenální úspěch, když v newyorské Metropolitní opeře zazpíval v představení Dcera pluku bez námahy devětkrát vysoké C – publikum si jej údajně sedmáctkrát vytleskalo zpět před oponu.

Od té doby jeho sláva a popularita stoupala. Ve známost vešel svými televizními operními přenosy, spoluprací s José Carrerasem a Plácidem Domingem, kdy společně vystoupili například v přímém přenosu koncertu při fotbalovém mistrovství světa v roce 1990. Nejen tyto momenty, ale i závěr jeho života před smrtí v září 2007 zachytil dokument oscarového režiséra Rona Howarda z roku 2019.

22:05

PREMIÉRA

Neskutečný život Bustera Keatona

Americký film nakládá s životopisem proslulé hvězdy němého filmu po svém, některé životní etapy tak zcela chybějí. Keaton například natočil své první grotesky v nezávislém newyorském studiu ve spolupráci s Fattym Roscoe Arbucklem a do Hollywoodu se vypravil už jako zkušený filmař. V jiných scénách pak splývají eskapády fiktivního Friga se skutečným životním příběhem jeho představitele. Nevděčné role hlavního hrdiny se ve snímku z roku 1957 ujal komik Donald O'Connor, jenž s rodiči taktéž odmala vystupoval ve varietních vystoupeních a proslavil se svými akrobatickými kousky, jakož i tanečními čísly. Než aby se O'Connor snažil věrně

kopírovat pohyby a gesta legendárního herce, rozhodl se mu spíše vzdát poctu a role Bustera Keatona i Friga se ujal po svém. Poklonu skládá film i dalším velkým hvězdám němé éry, v menších úlohách se tu objeví třeba Peter Lorre nebo Jackie Coogan.

23:35

Popstory

Zvuky a média (2/4)

ST 1. září

20:15

PREMIÉRA

Svět podle Muchy

Dokumentární film režiséra Romana Vávry o osudu Alfonse Muchy, geniálního kreslíře a selfmademana, jehož sláva se zrodila takřka přes noc. Jeho plakáty, užité umění a obrazy se staly světoznámými. Přesto neváhal opustit Paříž na vrcholu svého úspěchu, aby uskutečnil svůj umělecký sen – monumentální dílo pro svůj národ.

Umělecký odkaz Alfonse Muchy má dvě tváře – tu celosvětově zpopularizovanou v podobě plakátů a jeho dekorativních prací z oblasti užitého umění a druhou, známou nám v ČR, v podobě bolavého sporu o osud Slovanské epopeje. Příběh Alfonse Muchy vypráví syn Jiří, který zpracovává jeho paměti a psaním se vyrovnává s odkazem svého otce. Jiří Mucha se pohybuje v prostorách starobylého bytu na Hradčanském náměstí, který je plný odkazů na Alfonse Muchu. Archivními dokumenty, mezi kterými je i několik dosud nikdy nepublikovaných, je korespondence a Muchovy nevydané paměti, které sepsal ve třicátých letech minulého století. Realizace dokudramatu byla možná díky spolupráci

s Nadací Alfonse Muchy a dalšími filmovými archivy po celém světě. Odborné zázemí filmu tvoří přední světoví odborníci na Muchovu tvorbu. Natáčelo se na jaře a v létě 2019 v České republice, v Paříži, Japonsku a v USA.

Roman Vávra: Doufám, že diváci budou ochotni překonat stereotyp, kterým většina z nás Muchu nazírá

Jakou nejzajímavější věc jste se prostřednictvím vyprávění a nasbíraných materiálů Jiřího Muchy dozvěděl?

Dozvěděl jsem se toho hodně, ale nejzajímavější? Snad jeho specifický vztah k ženám, byť je ve svém díle opěvoval. Netušil jsem také o jeho vlivu na estetiku hnutí hippies a hudební plakáty světově populárních kapel, a když mluvíte o Jiřím Muchovi, tedy i to, že nebýt jeho, byl by dnes možná Alfons Mucha polozapomenutým umělcem, kdo ví...?

Pro film jste cestovali po celém světě, včetně USA, Japonska nebo Ivančic, rodného města. Která destinace byla pro film nejzásadnější?

Svým způsobem byly důležité všechny. Ivančice a Moravu měl v duši po celý život a vracel se k nim i ve své tvorbě. Amerika ho vítala jako největšího dekorativního umělce (dnes bychom řekli tvůrce užitého umění) na světě a nakonec tam získal prostředky na své životní dílo – Slovanskou epopej. Pro náš příběh byl důležitý i jeho americký odkaz, který výrazně ovlivnil estetiku

60. let a rezonuje vlastně dodnes, což ilustrujeme na současných, jež také ovlivnil.

Japonské umění zase mělo vliv na Muchu a on zpětně na něj a stále je tam nesmírně populární, například v knihkupectvích tam o něm najdete mnohem víc publikací než u nás. V otázce nemáte města Paříž a Prahu, se kterými je Mucha také bytostně svázán jak svojí tvorbou, tak životem. I tam jsme točili.

Změní podle Vás divák po zhlédnutí filmu na malíře názor? Nebo pohled na jeho tvorbu a na to, jak je s jeho odkazem nakládáno?

Já doufám, že ano. Alespoň mně a mým kolegům práce na filmu změnila pohled na Muchovo dílo určitě. Poté co jste něčím obklopeni od dětství a není před tím téměř úniku, se může stát, že vám to leze krkem, a to se třeba mně osobně stalo. Když jsem se však ponořil pod povrch, uvědomil si Muchovo

novátorství, ale zároveň i jeho lpění na tradici, to, že se z venkovského kluka, který neměl na růžích ustláno, stala jen díky talentu a pílí světová hvězda, že šíří jeho záběru nedokážu pojmout ani teď a i v poměrně dlouhém filmu ji pouze naznačujeme... Zkrátka doufám, že i diváci budou ochotni překonat stereotyp, kterým většina z nás Muchu nazírá, a uvidí ho z jiné perspektivy, třeba i z té světové.

Film už byl uveden v kinech. Co na něj říkal Muchův vnuk John?

Na filmovou premiéru v Lucerně bohužel John přijet z Londýna kvůli pandemii nemohl. Ale pouštěli jsme jemu i jeho ženě film ještě před dokončením a oba vypadali spokojeně. Premiéry se ale účastnil jeho syn Marcus a ten vzal film za svůj, což mě těší. V kinech se však Svět podle Muchy kvůli covidu příliš neohřál... Byli jsme ale vděční i za tu premiéru, kdy jsme se na podzim vlastně náhodou trefili jen do pár dnů, kdy to bylo možné.

Muchovo universum je rozpjaté. Chtěl byste do něj ještě dále pronikat, nebo se věnujete dalším projektům?

To máte pravdu, ale já už jsem k tématu řekl své a teď se těším na další pohledy, kterých může být nespočet. Já se už věnuji jiné práci.

21:50 **PREMIÉRA**

Tísňové volání

Asger Holm, bývalý policista, kterému byla přidělena služba na tísňové lince, odpoví na volání od unesené ženy. Když je hovor náhle přerušen, začíná po ženě a jejím únosci pátrat. S telefonem jako jediným nástrojem, obklopen stěnami kanceláře vstoupí Asger do závodu s časem, aby zachránil ohroženou ženu. Zločin, který odkrývá, je však mnohem větší, než se na začátku mohlo zdát. Jeden z nejslibnějších tvůrců nové dánské filmové generace, režisér Gustav Möller, ve svém prvním celovečerním filmu oceněném na filmovém festivalu Sundance Cenou diváků za nejlepší zahraniční film experimentuje s lidskou představivostí, smysly, strachem a přesvědčením, že nejsilnější filmové momenty jsou ty, které nevidíte.

23:15
Popstory

Žánry a styly (3/4)

ČT 2. září

20:15

PŘÍMÝ PŘENOS

Jiří Suchý: Árie měsíce

„Plavu si, ani nevím jak, vždyť nemám prsa, nemám znak,“ zpívá si měsíc ve hře z pásma Zuzana je zase sama doma z roku 1961 na text Jiřího Suchého a hudbu Jiřího Šlitra ústy Waldemara Matušky v písni nazvané Árie měsíce. Ve stejnojmenném festivalovém programu zazní v interpretaci žijícího klasika Jiřího Suchého nejen tato píseň, ale i Labutí píseň, Mississippi, Modrý tričko a další – nejen vodou inspirované – písně dvojice S & Š a divadla Semafor. Stejně jako v případě památného Recitálu Jiřího Suchého, vytvořeného festivalem Struny podzimu pro pražské Rudolfinum v roce 2019, je i koncert na říční scéně na Vltavě ušit na míru prostředí a doplněn o scénické ztvárnění vybraných písní, jehož se režijně chopili vedle

Jiřího Suchého také Michal Caban a Marek Vrabec. Koncert se koná v rámci festivalu Prague Sounds – Struny podzimu..

21:35

PREMIÉRA

Ďáblův houslista

Píše se rok 1830 a Niccolò Paganini (David Garrett) je po celé Evropě znám pro svou virtuózní hru na housle, jakož i svým skandální chováním. Jeho divoký zjev, manické koncerty a věčné sukničkářství mu dokonce vynesou pověst hudebníka spřaženého s ďáblem. Z kolujících drbů si však Paganiniho manažer Urbani (Jared Harris) pranic nedělá, a dokonce veřejnost popichuje vypouštěním dalších skandálních klepů. Urbani totiž hodlá svého chráněnce uvést vůbec poprvé na londýnské scéně a nic nezajistí plné hlediště tak spolehlivě jako pohoršení a zvědavost. Už při příjezdu na ně u hotelu čekají Paganiniho hlasití odpůrci z anglické ligy na obranu mravnosti. Dvojice se tak raději ubytuje v domě impresária Johna Watsona (Christian McKay), jenž jejich londýnská vystoupení naplánoval. Urbani dál podněcuje představivost obyvatel hlavního města za pomoci novinářky Ethel Langhamové (Joely Richardsonová) a jejich bulvárních článků.

Mezitím se však Paganini v domě seznámí s krásnou Watsonovou dcerou a nadějnou operní zpěvačkou Charlottou (Andrea Decková). Oba se skrze hudbu sblíží a zdá se, že by se geniální virtuos mohl kvůli dívce vzdát své skandální pověsti. Něco takového však Urbani nemůže dopustit.

23:35

Popstory

Obchod a finance (4/4)

PÁ 3. září

20:15 **PREMIÉRA**
Metallica: S&M2

Celosvětově uznávaná kapela Metallica navázala v roce 2019 na spolupráci s téměř osmdesátičlenným orchestrem San Francisco Symphony z roku 1999. Tehdy totiž vzniklo úspěšné živé album S&M. Po dvaceti letech si kapela spolupráci s orchestrem v nové aréně Chase Center v San Franciscu zopakovala. Hudební těleso pod vedením dirigenta Edwina Outwatera a se speciálním vystoupením legendárního dirigenta a dlouholetého hudebního ředitele Sanfranciského symfonického orchestru Michaela Tilsona Thomase kapelu hrající ve skvělé formě opět skvěle doplňovalo. Fanoušci si tak mohli vychutnat největší hity kapely Metallica, jako například Nothing Else Matters nebo Enter Sandman, v novém provedení.

21:40 **PREMIÉRA**
Jim Marshall, fotograf hudebních hvězd

Poutavý portrét složitého muže s velkým talentem. Jeho tvorba ovlivnila kariéru rockových hvězd 20. století, které známe a milujeme. Jim Marshall byl genius i blázen s fotoaparátom. Uměl nezaměnitelným způsobem zachytit nejen prostředí rockové hudby od Beatles po Jimiho Hendrixe, ale také třeba sílu hnutí za občanská práva. Marshallova divoká stránka se mísila se soucitným okem, které dokázalo odhalit některé z neznámějších okamžiků 60. a 70. let.

23:10 **PREMIÉRA**
Ghost in the Shell

Vedle snímku Akira je Ghost in the Shell bezesporu nejslavnější filmová adaptace na základě komiksové předlohy vůbec. Dle anime z konce osmdesátých let autora a ilustrátora Masamune Širóa ji natočil režisér Mamoru Ošii, který se rovněž postaral o povedené pokračování snímku z roku 2008, zvané Ghost in the Shell 2.0. Původní dílo z poloviny devadesátých let na jednu stranu vydatně čerpalo z takzvaného kyberpunku, literárního směru, který ustanovili spisovatelé jako Bruce Sterling, William Gibson či Philip K. Dick. Na stranu druhou ale Ghost in the Shell zásadním způsobem ovlivnilo další, podobně laděná díla, jako Matrix, A.I. Umělá inteligence, Dredd, Avatar či Ex Machina. Ošii se scenáristou Kazunori Itóem s detailní bravurou vykreslili realistický svět až znepokojivě blízké

budoucnosti, v níž se odvíjí hypnoticky pojatý příběh o samé podstatě lidskosti, při němž si nelze nevzpomenout na dědictví uměleckých sci-fi jako Solaris či 2001: Vesmírná odysea. Na svébytném výrazu existenciálního filmu se zásadním způsobem podepsal rovněž hudební skladatel Kendži Kawai, jehož skladby, v čele s Making of a Cyborg, jsou neopakovatelnou ukázkou směřování tradice a moderny. To platí i o výtvarném ztvárnění Ghost in the Shell, dobově pokrokovém, snoubícím kreslenou animaci s digitálními efekty. O kultovním postavení snímku svědčí fakt, že před čtyřmi lety vznikl v mezinárodní koprodukcí hraný remake stejného jména, stejně jako existence bobtnající franšizy, která zahrnuje filmy, televizní minisérie, komiksy či počítačové hry.

SO 4. září

20:15

PREMIÉRA

G. Verdi: Rigoletto z Bregenzu

Hlava obřího klauna, jejíž mírumilovný výraz se náhle mění ve tvář misogyny s křičící grimasou. Osvětlený zajatecký balón, ze kterého je Gilda unesena poté, co zpívala o lásce v árii Caro nome. Bezohledný, ale svůdný vévoda se svým doprovodem odvážných akrobatů. To jsou všechno velkolepé výjevy z produkce Philippa Stölzla, které od premiéry lákají další a další diváky. Operní a filmový režisér podtrhuje svým viděním vzrušující hudbu Giuseppe Verdiho. Jeho verze Rigoletta pro vodní scénu Bodamského jezera v Bregenzu je strhujícím dramatem, které kombinuje adrenalin cirkusového prostředí s jemností komorní hry. V představení účinkují Stephen Costello, Vladimír Stoyanov nebo Mélissa Petitová, Pražský filharmonický sbor a Vídeňské symfoniky řídí Enrique Mazzola, televizní záznam režíruje Felix Breisach.

22:20

PREMIÉRA

Klér

Tři kněží, tři pohledy na polskou katolickou církev, na její „poklesky“, jako jsou pedofilie, korupce, chamtivost, přetvářka a s tím spojená problematika celibátu, alkoholismu, touhy po penězích, moci a funkcích. Režisér Wojciech Smarzowski vstupuje na fary, do kanceláří vysokých církevních hodnostářů, doprovází do zákřistí ministranty a faráře, vrací se do církevních útulků minulých let a nahlíží do duší kléru i farníků. Jako by desatero neexistovalo.

V polských kinech zaznamenal film rekordní návštěvnost, vidělo jej více než pět milionů diváků. V roce 2018 získal řadu národních cen. Úspěšně byl uveden i v zahraniční distribuci a na mezinárodních festivalech. Film se z velké části natáčel v České republice, především scény v kostelích, kam byl filmařům vstup na polském území „zapovězen“.

NE 5. září

20:15

PREMIÉRA

Netrebko a Eyvazov na koncertu v Salcburku

Večer s operním párem Annou Netrebko a Yusifem Eyvazovem patřil k jednomu z hudebních vrcholů Salcburského festivalu 2020, který letos oslavil sté výročí. Sopranistka Anna Netrebko a její manžel Yusif Eyvazov si pro tento koncert vybrali velké operní árie ruského skladatele Petera Čajkovského. Důraz byl kladen na opery Evžen Oněgin a Piková dáma, které byly vytvořeny na základě textů Alexandra Puškina. Na pódiu se vedle hvězdného páru objevila mezzosopranistka a sólistka Maďarské státní opery Szilvia Vörösová. Orchestr salcburského Mozartea vedl Mikhail Tatarnikov, dirigent nejvýznamnějších operních domů světa.

21:30

PREMIÉRA

Metropolitní opera v New Yorku

V tomto bezmála dvouhodinovém dokumentu sleduje oceňovaná filmařka Susan Froemkeová proměnu a vliv proslulé Metropolitní opery za posledních pět desetiletí. Kostru filmu tvoří raritní archivní záběry, fotografie a současné rozhovory. Díky širokému záběru může divák sledovat důležité etapy historie Met, zároveň se dozví ne příliš známé příběhy umělců, architektů a politiků, kteří utvářeli kulturní život New Yorku padesátých a šedesátých let. Mezi pozoruhodné postavy snímku patří slavná sopranistka Leontyne Priceová, která otevřela v roce 1966 novou budovu Met na Lincolnově náměstí rolí v Barberově opeře Antony a Kleopatra, nebo Rudolf Bing, známý generální ředitel Met, který inicioval přesun ze starého domu do nového. Součástí vyprávění dokumentu je také Robert Moses, nezastavitelný projektant, který neváhal buldozery srovnat se zemí celou čtvrť, jen aby uvolnil místo pro Lincolnovo centrum, a Wallace Harrison, jehož honba za architektonickou slávou nebyla nikdy plně realizována.

P ísně českých básníků

Cesta od poezie k populární hudbě a zase zpět

od 8. září

Hudba a poezie jsou si od dávných dob velmi blízké. Důkazy pro to najdeme už v nejstarších literárně hudebních památkách. V dobách romantismu bývala poezie důležitým podnětem ke vzniku hudebních skladeb, především písní. A od dvacátých let minulého století inspiruje poezie i skladatele nevážené hudby. Předmětem nového cyklu, kterým

provází Tomáš Klus, jsou písničky, které vznikly na texty klasiků české literatury. Mnohé z nich se staly hity, včetně Svatební písně Hany Hegerové, Černé káry Evy Olmerové nebo Mišíkovy Variace na renesanční téma. Cyklus zahajuje Jaroslav Seifert, náš jediný nositel Nobelovy ceny za literaturu. V dalších monotematických dílech se představí devět nejčastěji zhudebňovaných českých básníků, mezi které patří například František Gellner, Vítězslav Nezval, František Halas, Jan Skácel či Václav Hrabě.

scénář: Vladimír Křivánek // **režie:** Adéla Sirotková // **výkonný producent:** Jiří Merunka
dramaturgyně: Eva Langšádlová // **kreativní producent:** Ivo Kristián Kubák
průvodce pořadem: Tomáš Klus

Tomáš Klus: Rád bych vrátil poezii pozornost a prostor, který si zaslouží

Jaký je Váš nejoblíbenější český básník?

Nejvíce nejoblíbenější je Jiří Orten, to je můj mistr nad mistry a guru. Neumím si představit, co by světu mohl přinést jako zralý pětatřicátník, když už jako student psal jazykem božím. A ač jsem dlouhou dobu nemohl přijít na chuť volnému verši, naučil jsem se ho milovat skrze Vladimíra Holana, jehož autorský, démonický recitativ doporučuji na youtube k poslechu. Je to pozdrav z jiné sféry.

Během natáčení jste se jistě dozvěděl něco nového o našich básnících. Jaká informace Vás překvapila?

Oni toho Gellnera fakt nenašli!

Inspirovala Vás nějaká osobnost z cyklu ke zhudebnění nějakého jejího díla?

Ano. Konečně jsem se osmělil, neboť mi tak dlouho z úcty k řemeslným mistrům nebylo možno, a na novou desku jsem zhudebnil milovaného Ortena (První báseň) a obdivovaného Gellnera (Krvavá reflexe).

Co je při přepracování textu do hudebního díla nejtěžší?

Zodpovědnost nezašlapat myšlenku a lehkost mistrné ruky vlastními ambicemi.

Má populární písnička ambici zviditelnit autory textu, nebo si musí zájemce o literaturu najít cestu k poezii stejně sám?

Je to má prvotní touha. Vrátit poezii pozornost a prostor, který si zaslouží. Trend, kdy je z regálů vytlačována kuchařkami, mě maličko děsí. Teď nedávno jsem byl s chutí na poezii v knihkupectví a po chvíli panického hledání se má obava zhmotnila ústy dotázané prodavačky. Poezii? To už nemáme, poslední kusy jsou vloženy do beletrie, tak si to najděte. Už to nikdo nečte. Aaaa! Bez patosu, normálně mi to vehnalo slzy do očí! My, kteří máme jeden z nevzácnějších národních klenotů vetknutý v jazyk, jsme jej přestali chtít brousit a zdokonalovat? Vždyť přeci poezie je démantem demonstrujícím třpytivou nádheru naší řeči. Navíc doba přející zkratkovitosti by měla dopřát moderním básníkům rozlet i rozkvět; nebo jsem už starý?

Je poezie podle Vás správně podávána na hodinách literatury? Dá se díky ní zlepšit vztah k českému jazyku, který nemohou někteří studenti najít?

Já osobně měl na paní češtinářku Holecovou velké štěstí, hojně nás zásobovala poezií a ponoukala nás k vyjadřování se jejím prostřednictvím, ale nemohu soudit obecně. Myslím, že k porozumění poezii vede mapa básníků, jejichž postupné představování a zvyšující se náročnost jazyka mohou nadchnout i současné mladé publikum. Ale aby chytil student, je zapotřebí zapálený pedagog.

od 12. září

Doupě Mkyho Žbirky

Po speciálních dílech se vrací Mky ke standardnímu formátu

Třetí série hudební talk show Doupě Mkyho Žbirky z ojedinelého klubového prostředí. V deseti epizodách Mky Žbirka opět přivítá hosty, se kterými ho pojí nejen nějaká hudební spolupráce. Mky se i tentokrát představí jako legendární

zpěvák a osvědčený moderátor a společně se svými hosty zavzpomíná na hudební setkání a probere novinky z hudební scény. V pořadu se objeví velice pestrá řada hostů, která připraví divákům unikátní zážitek.

scénář: Jan Vedral // **režie:** Pavel Jandourek // **výkonná producentka:** Kateřina Kovářová
dramaturgie: Radim Smetana // **kreativní producent:** Jiří Hubač // **hosté:** Miroslav Donutil, Matěj Ruppert, Roman Holý, Karel Šíp, Martina Formanová, Ondřej Gregor Brzobohatý, Hana Zagorová, Štefan Margita, Marek Eben, Adam Plachetka, Tomáš Třeštík, Paulie Garand další

Mky Žbirka: V Doupěti musím víc poslouchat než mluvit, což je někdy těžké

Do Doupěte se vrátíte potřetí. Cítíte se v něm už jako doma?

Máte pravdu, v Doupěti jsem já i moje kapela už jako doma. Má výbornou akustiku a také atmosféru jak pro nás účinkující, tak pro mé hosty i pro diváky, kteří o účast na natáčení doslova bojují v soutěžích na mých sociálních sítích. Vždy je co zlepšovat, takže v této třetí řadě jsme vylepšili sezení, i když musím říct, že mě vyděsila cena židlí, které zapůjčil majitel klubu, velký sběratel Petr Chmela, a sedal jsem si na ně s patřičným respektem.

Na jaře jste se přihlásil o slovo s koncertem Davida Kollera. Nemrzí Vás, že si Vás kolega nepřizval na pódium? Jakou skladbu máte z jeho tvorby (ať už sólové, nebo „lucijní“) nejraději?

My jsme už náš samostatný koncert v Doupěti měli, vysílal se online ještě v době tvrdého lockdownu a je na webu ČT, takže jsem Davidovi rád přenechal pódium. Jsme kamarádi, David mi produkoval album Mky a také byl hostem mých narozeninových koncertů, kde jsem si s ním zazpíval skladbu Černí Andělé. Pamatuji si na překvapené tváře mého publika, když jsem se přidal v části „sex je náš“.

Pokud správně počítám, byl jste pětkrát hostem Všechnopárty. Na plovárně jste byl téměř před dvaceti lety. Teď přichází Karel Šíp a Marek Eben do Vaší talkshow. Zhodnotíte zkušenosti nabyté během návštěv pořadů Vašich kolegů?

Musím přiznat, že jsem z nich měl trochu trému, přece jen jsou to profíci, kteří si své umění talk show trénovali každý týden celé roky. Ale protože se, myslím, máme rádi a známe se osobně z mnoha setkání při jiných příležitostech, tréma rychle opadla a my najeli na naše fórky a dialogy, až si režisér Pavel Jandourek rval vlasy, jak

tu naši hodinu a půl sestříhne do dvaceti minut. Doufám, že se podaří domluvit, že některé rozhovory budou na webu České televize v plném rozsahu, aby o to diváci nepřišli.

Pro mě byla situace jiná, než když jsem byl já jejich hostem. V Doupěti musím víc poslouchat než mluvit, což je někdy těžké, ale Karel ani Marek se přerušit jen tak nedají.

Mezi hosty třetí série je také Paulie Garand. Co Vy a hip hop?

Mám rád třeba Grandmaster Flash nebo Rag'n'Bone Man, takže když je hip hop invenční, oslovuje mě. Jsem rád, že v Doupěti máme zastoupené všechny žánry, protože tato talk show je hlavně o hudbě.

Linka

Pořad nabídne kromě obrazu nově i více zvuku

Na chalupě je nejlépe! To si během loňského roku říkalo hodně lidí. Když se navíc z odpočinkového místa stane obydlí pro každodenní život a po ruce máte vše, co potřebujete, stačí už jen pozvat přátele. Rudy Linka se svojí ženou Annou hostí kolegy z hudební branže už popáté. Tentokrát se vedle stálic české scény dostane i na zahraniční muzikanty a na diváky čeká hned v úvodu nové série jedno milé překvapení.

od 1. října

režie: Rudy Linka // **výkonná producentka:** Klára Dražanová // **dramaturg:** Martin Poláček
kreativní producent: Petr Mühl // **vyrobila:** Bohemia Jazz Production s.r.o. // **hosté:** Lucie Bílá, Roman Holý, Richard Müller, Ondřej Soukup, Ben Cristovao a další

Rudy Linka: Každý díl bude mít nově vlastní podcast

Trávil jste vzhledem k loňskému karanténnímu roku na chalupě více času?

Během pandemie jsme zde byli sedm měsíců a já jsem z nudy napsal knížku. Překvapení je, že je to bestseller. Jmenuje se „Na cestě domů... vždycky“ a vyšla u Euromedia i jako audiokniha. Letos jsme byli až do dubna v New Yorku a poslední čtyři měsíce točíme, střiháme, mícháme a barvíme. Střídavě v Praze a na chalupě.

Paradoxně Vám ale přibylo zahraničních hostů, jako Francouz Biréli Lagrène nebo Švéd Ulf Wakenius nebo Senegalec Alune Wade. Neměli hudebníci problém s cestováním přes hranice?

Jestli měli, tak nám o tom nic neřekli. Ale mám pocit, že se cestování od května dalo hodně zpět do normálu.

Všichni byli očkovaní a to byla podmínka pro všechny hosty včetně našeho týmu. Děkuji všem, kteří dělají to, co je to jediné, co nás vyvede z covidovismu – očkovaní.

Objeví se v pořadu nějaký nový prvek, nebo zůstává vše při starém?

Mendělejevova tabulka se během natáčení nerozšířila, a když, tak mne o tom nikdo neinformoval. Ale co je nového – každý díl bude mít vlastní podcast, který divák najde na webových stránkách ČT, a zde budu uvádět a komentovat všechny skladby, které jsme hráli, i ty, které se do epizody z časových důvodů nevešly. Tenhle bonusový materiál se jmenuje „LP“ – Linka podcast. Moc se na to těším.

Vedle zavedených hostů, řekněme Vašich soupeřů, se v páté řadě objeví například Ben Cristovao. V jaké hudbě nacházíte společnou řeč? Čím Vás letošní účastník Eurovize překvapil?

Že to nevyhrál. Je to super kluk a výborný zpěvák a je plný pozitivní energie a humoru. Velká inspirace pro nás všechny. Moc mě potěšil, že si na mě udělal čas.

od 10. října

a programu televize

Kapitoly z dějin československé televizní tvorby

Československá televize byla médiem stvořeným za účelem propagandy. Vedle ní dávala lidem, když nebyl v selhávající ekonomice chleba, alespoň onu hru – zábavu. Nutno podotknout, že na světové úrovni. Přes kontroverzní kontext jsou taková díla svědectvím kreativity, umu a invence talentovaných lidí. I v těžkých časech dala televize vzniknout dílům s tématy týkajícími se základních lidských hodnot nebo dílům nadčasovým svým autorským vkladem, které i dnes patří mezi klenoty české audiovize. Každý díl mapuje jeden žánrový/formátový fenomén (krimi, pohádky, silvestry, soutěže, ...) napříč časem prostřednictvím detailnějšího fokusu na několik vybraných pořadů, doplněných o přehledový kontext tvorby v dané oblasti v ČST

i ve světě. Na povrch vynese neznámé informace o známých pořadech a představí i neznámé pořady, kdysi kultovní nebo výjimečné co do látky a zpracování. Klíčem výběru bude kvalita, invence a kreativita. Pořad představí tvorbu celé ČST – tedy i tvorbu slovenských studií ČST. Základními stavebními prvky cyklu jsou rozhovory s pamětníky, tvůrci a herci. Nadále zde budou účinkovat historici médií a televizní kritici a teoretici. Archivy v držení České televize, Rozhlasu a televize Slovenska, Národního filmového archivu nebo Slovenského filmového ústavu nabídnou pohled do zákulisí vzniku pořadů, doplní výpovědi podávající jedinečné svědectví o zásadním obsahu a invenčním uchopení jednotlivých děl.

scénář: Milan Kruml, Jakub Skalický // **režie:** Jakub Skalický // **dramaturgie:** Nora Obrtelová
kreativní producent: Dušan Mulíček // **koproductent:** RTVS

Jakub Skalický: Pohádka Princové jsou na draka vznikla za tři odpoledne

Jak dlouho trvala práce na cyklu a která část byla nejnáročnější?

Šedesát natáčecích dnů, tři stovky stříhových dní... To se za rok ani stihnout nedá. Dělalí jsme na tom skoro tři roky.

Jaké kapitoly z dějin Československé televize jsou ty nejstarší?

Tak nejspíš ty nejstarší. Padesátá léta. Malá studia, divadelní světla, obrovské kamery, které sálaly takové teplo, že kameramani přicházeli po čase o zrak.

Kolik existuje dochovaného materiálu z padesátých let?

Málo, z prvních tří let prakticky nic. Po roce 1957 už je to lepší. Trávil jsem ale dost času rešeršemi fotografií. A vyplatilo se. Některé fotosety jsou úžasné. Jsou často daleko kvalitnější než ty z osmdesátých či devadesátých let.

Pro cyklus jste natočil více než sto rozhovorů. Jak se oslovovali pamětníci a kolik z nabraného materiálu jste vyhodnotili za relevantní?

S pamětníky to je velice různé. Někdo si pamatuje ostře profesní detaily, které výborně dotvoří celek. Někdo jen osobní dojmy, které jsou naopak pro tvorbu takového letopisu spíše nevýznamné.

Který pořad nebo informace o něm Vás při práci překvapily?

Překvapilo mne, že tak podařená záležitost jako Princové jsou na draka vznikla za tři odpoledne. Za dvanáct natáčecích hodin. Mimořádný výkon.

Co považujete v československé televizní tvorbě za jedinečné?

Nejspíš šíří televizní produkce. Točilo se ohromné spektrum žánrů a televizních formátů. A to už od padesátých let. V naprosto neuvěřitelných podmínkách. Např. přenosy ostravského studia ČST se několik let vysílaly ze sálu hospody U Havránků. Samozřejmě za plného provozu.

Zatímco rozhlas začal vysílat rok po pravidelném vysílání BBC, televizní přenos přišel o víc než patnáct let později než v Británii.

To zpoždění je daň za válku a pak hlavně za poválečné události v Československu. Kdybychom přijali Marshallův plán, nebylo by technologického embarga.

Měl by nějaký pořad šanci uspět v současné televizní tvorbě?

Určitě. Řeknu dva příklady, které od sebe dělí mnoho let. Vyloženě rodinná historie z roku 1969 a Hodina obrany z počátku devadesátých let. Obě se svým způsobem vypořádávají s ponížením, jaké zažívá člověk v soukolí totalitního režimu. Každá svým způsobem a každá výborně, po mém soudu. A jsou uvěřitelné, přestože jde o čistě studiové televizní inscenace.

Označil byste nějaký za nadčasový?

Mám rád zábavné pořady ze šedesátých let. Ty, které dělal Jaromír Vašta s Darkem Vostřelem. Nejde jen o hudbu a texty a jejich famózní interpretaci. Ale i o výtvarné pojetí dekorací a stříh. Co vše se dalo vymyslet, když měli k dispozici jen dvě barvy. Černou a bílou. Dnešní tvůrci jsou proti nim otroci technologie. Spoléhají víc na efekty než na obsah.

Ikony Kamila Střihavky

Zná je mnohem víc, přátele blízké i vzdálené

Cyklus přinese osobnosti všech žánrů od popu, funky, rocku, rock-and-rollu až po blues či heavy metal. V každém díle představí rocker Kamil Střihavka jednu hudební osobnost, se kterou ho pojí přátelství a společné hudební zážitky. Současná doba, která změnila celý svět a zejména kulturní scénu, přinesla čas na bilancování a také otázky, co bude dál. Pořad Hudební ikony Kamila Střihavky nás v úvodní pasáži v sestřihu archivních materiálů seznámí s milníky hudební osobnosti a následně divákům nabídne pohled do zákulisí jejího života. Diváci

dostanou možnost navštívit hudební ikony v jejich domácím prostředí, prohlédnout si pracovny, sbírky hudebních nástrojů nebo domácí studia, kde muzikanti tvoří a nahrávají. Díky přátelství s Kamilem Střihavkou dojde často k velice intimní zpovědi a dialogu, který může i skalní fanoušky překvapit. Samozřejmě nebude chybět ani kvalitní hudba a v pořadu vezmeme hudební fanoušky také na koncerty a festivaly, ukážeme zákulisí a atmosféru příprav a zvukových zkoušek před koncerty.

režie: Miloslav Levek, Adolf Zíka // **dramaturgie:** Radim Smetana

výkonná producentka: Kateřina Kovářová // **kreativní producent:** Jiří Hubač

vyrobila: ZIPO FILM production s.r.o. // **hosté:** Petr Janda, Radek Pastrňák, Milan Špalek, Lou Fanánek Hagen, Michael Kocáb a další

Kamil Střihavka: Překvapila mě nenucenost a upřímná lidskost všech mých hostů

Jak se cítíte v roli moderátora?

Abych pravdu řekl, naším cílem bylo se naopak od „role“ moderátora oprostít. Od začátku jsme se snažili o přátelské klábosení muzikanta s muzikantem. Nechtěli jsme praktikovat zavedenou šablonu, kdy „moderátor“ pokládá otázky a host odpovídá. Snažili jsme se o nenucené dialogy mezi mnohdy přáteli, ale hlavně kolegy z branže. Nakolik se nám to podařilo, už musí posoudit divák...

V čem se ikony odlišují od podobných pořadů s rozhovory?

Tento formát není nikterak nový a už vůbec ne přelomový. Naší ambicí od začátku nebylo přijít za každou cenu s něčím originálním, ale zaujmout dramaturgií, audio-vizuální stránkou, včetně té technické, aby tento televizní formát odpovídal době, ve které vznikal. Jde spíše o hudební dokument nežli o klasické rozhovory. Příprava před první klapkou byla do detailu propracovaná a trvala dva roky. Nezanedbatelnou výhodou oproti moderátorům podobných pořadů je zcela určitě fakt, že téměř se všemi hosty první série Ikon mám za sebou dlouhé roky spolupráce. S mnohými z nich jsem v určitém období strávil

spoustu společného času. Ať už při cestách na koncerty, na festivalech, koncertech samotných, nebo při společných hudebních projektech. Vzhledem k tomu, že se s těmito muzikanty znám a potkávám během celé své pětaticetileté kariéry, měl jsem možnost poznat je i z jiného úhlu a především v osobní,

přátelské rovině.

Díky tomu se mi podařilo dostat moje hosty do uvolněné nálady kamarádkého setkání a nechat je zapomenout na kamery. Divákům se tedy naskýtá možnost poznat tyto hudební osobnosti trochu jinak.

Podle čeho jste vybírali hosty?

Výběr hostů je u pořadu tohoto typu vždy nejzásadnější. Naším hlavním kritériem nebyla popularita oslovených osobností, ale jejich tvůrčí talent, který mnohdy přesahuje hranice hudby. Díky obrovskému nasazení, pracovitosti a autorské práci přichází ruku v ruce i výsledná popularita, která je postavená na konkrétním přínosu pro českou hudební scénu a neutuchající vášni pro věc. V naší první sérii jsme se snažili představit zajímavé hudební osobnosti a ikony v jakési privátní backstage, která nejen hudebním fanouškům ukáže naše české hudební ikony možná i trochu jinak, než je obecně vnímáme a přijímáme. Od začátku jsme nepochybovali, že se ukáže pro nás důležitý akcent, kterým je upřímná radost ze svobodné hudební tvorby a vše, co je s touto činností spojené.

S některými z nich Vás pojí už desítky let staré přátelství.

Bylo těžké vzpomínat na některé staré historky?

Těžké na tomto hudebnědokumentárním cyklu nebylo nic, protože jsme jej tvořili s obrovskou pokorou a úctou k osloveným osobnostem. Jejich zaznamenané historky jsou výsledkem spontaneity okamžiku.

Které prostředí, do kterého jste zavítal, Vás překvapilo?

Překvapila mě hlavně nenucenost a upřímná lidskost všech osobností, se kterými jsme naši první sérii natáčeli. To, že si nás v drtivé většině „pustili“ do svých privátních domovů a soukromí, bylo prostě skvělé, protože jakýkoliv náznak bulvárního přístupu byl ve spojení s mou přítomností absolutním tabu.

Zlatá PRAHA 2021

Byla první polovina šedesátých let, když se na festivalové mapě poprvé objevila Zlatá Praha. Díky dlouholeté tradici a jedinečnému obsahu si přehlídka získala prestižní postavení. Návštěvníkům z řad veřejnosti i profesionálům televizního a divadelního světa nabízí každoročně nejen možnost vidět v historickém centru Prahy ty nejlepší dokumenty z tanečního, divadelního a hudebního prostředí a záznamy koncertů a inscenací, ale také se přímo setkat s režiséry, producenty a samozřejmě oblíbenými herci, zpěváky a tanečníky.

Orientace festivalu se v průběhu let měnila, v novém tisíciletí si ale vydobyl nezastupitelnou úlohu jediné reprezentativní přehlídky pořadů zaměřených na hudbu, tanec a divadlo. Ve spojení se slavnostními večery a doprovodným programem si tak akce získává oblibu nejen u přátel živé a televizní kultury, ale také mezi rodinami. Zlatá Praha patří vedle spřízněných televizních festivalů Prix Italia nebo Rose d'Or k pravidelným zastávkám mezi profesionály, kteří do Prahy cestují z celého světa, aby v denním čase debatovali a se svými kolegy si vyměnili cenné zkušenosti, ve večerních hodinách zhlédli jeden z premiérových filmů, případně vystoupení předních hudebníků. Loni například na zahajovacím ceremoniálu zazpíval tenorista Pavel Černoš se svými hosty.

V neposlední řadě zasedá na Zlaté Praze každý rok mezinárodní porota, která vybírá z přihlášených pořadů vítěze ve třech kategoriích, ve kterých rozdávají ocenění Český křišťál. Dále zvolí držitele hlavní ceny Grand Prix Golden Prague a zvláštního uznání se dočká i autor mimořádného uměleckého počínu. Další ocenění uděluje Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97. Cena EBU a IMZ za mimořádné dílo je společnou iniciativou Mezinárodního hudebního a mediálního centra IMZ, Evropské vysílací unie EBU a Mezinárodního televizního festivalu Zlatá Praha, jejímž cílem je ocenit špičkovou kvalitu v hudební a taneční oblasti audiovizuálního průmyslu. Ocenění bylo poprvé uděleno v roce 2017 pod názvem Cena EBU-IMZ za celoživotní dílo a doposud ji obdrželi Brian Large, Bruno Monsaingeon, Anca-Monica Pandealeaová, Gabrielle Babin Gugenheimová a Christopher Nupen.

Letošní – osmapadesátý – ročník, který se koná na tradičním místě Nové scény Národního divadla, představí svůj bohatý program v termínu od 22. do 25. září 2021. V době, kdy se živá kultura uvedla ve většině zemí do umělého spánku a lidé mají jedinou možnost sledovat dění zprostředkovaně prostřednictvím obrazovek a televizí, nabývá Zlatá Praha nového významu.

GOLDEN PRAGUE

MTF Zlatá Praha 2021 v číslech
Počet soutěžních snímků: 95
Kategorie dokumentů: 24
Kategorie koncertů: 30
Kategorie záznamů inscenačního umění: 41
Počet nesoutěžních snímků: 2
Kategorie dokumentů: 1
Kategorie koncertů: 0
Kategorie záznamů inscenačního umění: 1
Nejdelší soutěžní film: Day on Arte (570 minut)
Nejkratší soutěžní film: Time Lost (19 minut)

Délka soutěžních filmů: 8 968 minut
Průměrná délka soutěžních filmů: 94 minut
Z jaké nejvzdálenější země k nám dorazil snímek: Argentina
(11 817 km)
Počet televizních a filmových produkcí, které přihlášily
filmy: 47
Země, ze které bylo přihlášeno nejvíce filmů: Německo (32)
Celkový počet zemí, které film přihlášily: 17
Počet filmů z České republiky: 17
Počet filmů z České televize: 11

Výběr z programu

Zahajovací večer Zlaté Prahy – Václav Hudeček a jeho hosté

22. září 2021 (20:15) Nová scéna Národního divadla

Zahájení letošního 58. ročníku Mezinárodního televizního festivalu Zlatá Praha se ujme legendární český houslový virtuos Václav Hudeček. Spolu s ním se v programu slavnostního koncertu představí i dva mladí špičkoví houslisté Jan Mráček a Josef Špaček, které s Václavem Hudečkem pojí kromě přátelství také skutečnost, že oba v minulosti excelovali na Hudečkově letní houslové akademii v Luhačovicích. Houslové mistrovství vynikne ve skladbách Antonia Vivaldiho, Johanna Sebastiana Bacha či Georga Philippa Telemanna, v dalších skladbách pak Václav Hudeček pozve na scénu další výrazné osobnosti české hudby: mezzosopranistku Štěpánku Pučálkovou a hornistu a dirigenta Radka Baboráka. Jím vedený komorní orchestr Česká sinfonieta zároveň doprovodí všechny sólové výkony. Večerem bude provázet moderátor Jiří Vejvoda.

Štace Miloň Čepelky

23. září 2021 (18:00) Nová scéna Národního divadla

Oblíbený herec ženských rolí a spoluzakladatel legendárního Divadla Jára Cimrmana. Úspěšný básník a prozaik, který o své tvorbě nepotřebuje mluvit. Skromný textař, rozhlasový tvůrce

a milovník dechové hudby. To vše dokázal ve své tvorbě obsáhnout Miloň Čepelka. Právě kvůli šíři a diverzitě Čepelkovy tvorby se režisér Patrik Ulrich rozhodl natočit televizní dokumentární film: „Miloň je těžko zařaditelná osobnost. Vyniká v mnoha odvětvích a natočit o něm pouze herecký portrét by byla škoda. Vždyť on vlastně nastudoval na jevišti pouze patnáct inscenací a zahrál si jen v hrstce filmů. A není to vlastně ani spisovatel, ani textař či rozhlasový tvůrce, takže portrét autora by byla také špatná cesta.

Je to prostě Miloň Čepelka a to je štace velice svérázná a svébytná. Jako by to byl ojedinělý architektonický sloh nebo hudební styl. A to nám přišlo s kolegou a spolutvůrcem Františkem Svěrákem vzrušující.“

Televizní dokument mapuje hercovy životní poutě s kolegy a přáteli ve slavném divadelním souboru. Jako naprostý protipól pak vystupuje jeho tvorba básnická a textařská, kterou tvoří v tichu svého opočenského domu. A právě Královéhradecký kraj byl hlavní lokací samotného natáčení. Filmaři natáčeli v Pohoří, kde se narodil, v Dobrušce, kam chodil do školy, nebo v Opočně, kde žije dodnes se svou ženou Hankou. V dokumentu samozřejmě nemohou chybět cimrmanovští kolegové Zdeněk Svěrák, Petr Brukner nebo Jan Hraběta. Hodinový film bude uveden v premiéře 23. září, v den pětadesátých narozenin Miloň Čepelky.

scénář a režie: Patrik Ulrich // **kamera a střih:** František Svěrák

producenti: Jiří Hubač (Česká televize) a Patrik Ulrich (Studio Inspirativ) // **účinkují:** Miloň Čepelka, Zdeněk Svěrák, Petr Brukner, Jan Hraběta, Miroslav Táborský, Ondřej Vetchý, Josef Čepelka, Hana Čepelková a Luboš Sluka

Patrik Ulrich: Vhled na pana Čepelku nám dalo jeho okolí

Proč jste film pojmenovali Štace Miloně Čepelky? K čemu odkazuje?

Původně jsem ho chtěl pojmenovat Amadeus Čepelka, protože Miloň byl pokřtěný jako Amadeus. Katolický farář ho nechtěl pokřtít jako Miloň, protože takové jméno neznal. Rodiče si to ale vydobyli, ale farář chtěl být věrný svému aktu, jméno si přeložil do latiny – amo, tedy miluji, a deus pro Boha, vysvětlil si to tak jako milující Boha nebo milý k Bohu. Když jsem šel za Miloněm s nápadem na tento název, tak se úplně zděsil, že to je příliš vyzývavé a že se nechce srovnávat s Mozartem. Následně jsme měli název Poetický Miloň Čepelka, což nám ale přišlo také příliš vznešené. I když to souvisí s linkou, kdy Miloň přednáší své básně. Nakonec jsme skončili u štací, které odkazují nejen k různým místům natáčení, přesunům v čase, ale i cestování mezi žánry a uměleckými světy. Navíc jsme se s Miloněm cítili během natáčení jak na výletě.

Záměr protkat snímek básněmi jste měli od začátku?

Od začátku jsme chtěli do filmu dostat co nejvíc Miloňovy poezie. Nesmělo to ale být strojené, jako nějaké předcítání v divadelním sále. Mělo to souviset s jeho životem, odkazovat na jeho životní události. Celý život žil v Opočně – napsal báseň o Opočně. Pracoval jako učitel v Novém Kníně – napsal sonet o Novém Kníně. Když byl svědkem okupace, napsal o tom veršovaný skeč. Takže když jsem se ho při natáčení zeptal, jestli náhodou nějaká báseň nesouvisí s tím, co nám právě vyprávěl, jen se podivil, že jsem to poznal. Například kdysi v dětství ho šokoval pohled na stříbrnou dětskou rakev, ve které ležela jeho vzdálená sestřenice. O několik let později ve zralé dospělosti použil při psaní sbírky Dvě básně o smrti tento motiv. Krásně to ukazuje, jak ho formující zážitky provázejí při psaní básní, aby je do své tvorby mohl otisknout.

Protože pětáosmdesát let je dlouhá doba, měli jste už před natáčením jasno, kterým etapám a štacím se chcete věnovat?

Trochu jsme váhali, jak moc odkrývat Miloňův soukromý život. Díky tomu, že na něj nebyla nikdy směřována taková pozornost jako na kolegy Smoljaka a Svěráka, tak se mu podařilo svůj prostor před obecenstvem ochránit. Nakročovali jsme tedy opatrně, zároveň ale chceme ukázat, že Miloň není pouze hercem Divadla Jára Cimrmana. Proto je druhá rovina filmu zaměřená na Miloně mimo divadlo. Představíme ho jako hudebníka a literáta. Jelikož je ale od svých dvaceti let aktivním umělcem, spoustu věcí jsme museli vyhodit. To by vyšlo na seriál nebo dva celovečerní filmy.

Miloň Čepelka je zakládajícím členem Divadla Jára Cimrmana – jak akcentujete tuto asi nejnámější Miloňovu roli?

Zdeněk Svěrák vřadycky mluvil o Miloňovi jako o jednom z nejdůležitějších lidí svého života. Dokonce mu žertovně přezdíval Výhybkář, protože ho Miloň dokázal nasměrovat na tu správnou kolej. Například ho zavedl do dramatického kroužku Ladislava Smoljaka. Přivedl ho i k Jaroslavu Uhlířovi, pro kterého psal Miloň texty ještě před Zdeňkem. Je označován za třetího nejdůležitějšího člena DJC. Dokonce je jediným členem, který byl součástí obou souborů – jak v Divadle Jára Cimrmana, tak v Salónu Cimrman. Tedy v umělecké skupině Jiřího Šebánka, který divadlo opustil na konci šedesátých let. Čepelka několik let seděl na dvou židlích a byla to dost tenká, ostrá linie, po které se pohyboval. Ale ustál to a my se jeho spojení s Cimrmanem samozřejmě ve filmu věnujeme.

Používáte současné záběry, nebo budete kombinovat Váš materiál s archivy?

Je pravda, že jsme našli spoustu vzácných věcí, které divák neměl možnost dlouhou dobu vidět. Zejména záznamy z osmdesátých a začátku devadesátých let. Nicméně se nám podařilo díky panu Svěrákovi natočit v novém obsazení Akt, jehož podobu mohl vidět divák pouze v posledních letech a pouze na jevišti. Do filmu tedy zařadíme pár pasáží, a někteří tak poprvé uvidí Zdeňka Svěráka v roli Žily, kterého převzal po zesnulém Jaroslavu Weigelovi.

Jak došlo k oslovení pana Čepelky?

Miloň byl ze začátku ostýchavý. Poprvé jsme se potkali v Opočně na premiéře filmu o skladateli Luboši Slukovi, který je dlouholetým přítelem Miloně. Nicméně už několik týdnů před tímto setkáním jsme si se stříhačem Františkem Svěrákem říkali, že by nás osobnost pana Čepelky zajímala.

Stavíte na výpovědích, nebo budujete vlastní styl vyprávění?

Před samotným natáčením nám pomohla kniha Nedělníátko, díky které jsme nemuseli Miloně dlouze zpovídat. Svým způsobem se jedná o adaptaci této autobiografie. Díky tomu, že jsme znali pana Čepelku z televize, divadla a měli jsme vytvořený nějaký obraz, který jsme si okamžitě potvrdili, mohli jsme rozšiřovat zážitky a bavili jsme se například o literatuře, probírali jsme nějaké hudební soubory.

Musíte být cimrmanologem, abyste dokázal nabídnout adekvátní pohled na pana Čepelku?

Nemyslím si. Vhled na pana Čepelku nám dalo jeho okolí. Poslouchali jsme jeho nejbližší přátele, nechali je vyprávět všechny souvislosti. Je to pohled pana Svěráka, pana Hraběty, pana Bruknera, pana Tábořského nebo jeho syna Josefa. Je to interpretace zejména Miloňova okolí včetně jeho paní.

Mohou se diváci těšit na nějaké unikátní záběry?

Nevím, jestli to je něco jedinečného, ale já mám strašnou radost třeba ze záběru, který vznikl při Miloňově cestě vlakem do Opočna. Podobnou civilní polohu jsme se snažili dostat i do zbytku dokumentu. Nechodíme po

rozhlasových a televizních chodbách, ale natáčeli jsme v přírodě. Zastavili jsme se v letním kině nebo v hostinci. Myslím, že jedinečnost tkví v tom, že uvidíme Miloně jinak, než jsme ho dosud vídali v televizních show, v operetkách, v rozhlase. Ve výsledku i to prostředí rodného kraje výslednému obrazu moc prospívá. Díky tomu to víc působí jako meditování nad životem.

Co je nejtěžší z celého natáčení?

Ta fáze po posledním natáčecím dni. Kdy máme vybrat z devíti hodin natočeného materiálu finální hodinu. Miloň

Miloň Čepelka: Nejtěžší pro mě bylo nevnímat kamery, zbavit se ostychu a obav

Jak přistupujete k natáčení? Snažíte se ovlivnit výsledný obraz, nebo necháváte panu režisérovi volnou ruku?

Vůbec, jasně jsem panu režisérovi řekl: Jsem váš, dělejte si se mnou, co chcete. Když jsem se poprvé od paní Slukové dozvěděl o záměru pánů Ulricha a Svěráka, tak jsem se nejdříve zděsil, pak zhrozil a pak jsem dlouho přemýšlel. I po té nabídce, kdy mi to tvůrci osobně sdělili, jsem dále přemýšlel. Nic jsem neslibil. Až když do mě zahučel Zdeněk Svěrák, že se nemám bát, tak jsem se sice dál bál, ale řekl jsem ano. O dokumentu jsem žádnou představu neměl, ale potěšilo mě, že to nebude jen o divadle, ale objeví se tam i něco z mého psaní, a věřím, že se tam dostane nějaká aktivita spojená s hudbou, mými oblíbenými žánry, jako je dechovka nebo šanson.

Jaké byly návraty do rodného kraje a připomínání si vlastní historie?

Po rodičích tam mám stále domek, takže kraj jsem nikdy neopustil. Když jsem o tom měl ale mluvit, samozřejmě to bylo jinačí. A řekněme

i náročnější, protože i když tam jezdím rád, nejsou to nějaké výjimečné chvíle. A tohle bylo v jiném rozpoložení. Ovšem příjemném, tvůrci na mě byli hodní. Nejtěžší pro mě bylo nevnímat kamery, zbavit se ostychu a obav a mluvit upřímně, nač jsem byl tázán.

Máte Vy sám v oblíbené biografická díla?

Ano, jako mladík jsem miloval a četl životopisné knihy, díval jsem se rád na životopisné filmy. Nikdy jsem na dokumentu nedělal, proto jsem teď zvědav, jak se tam představím. Natočili jsme toho totiž tolik, přitom jen zlomek se dostane na plátno, respektive obrazovku.

foto: Tomáš Tegly

nemluví v holých větách, jak se to někdy ve výpovědích objevuje. Tím, že byl zvyklý mluvit do rozhlasu, byl zvyklý vyplnit každou vteřinku slovem. Odpovědi nebyly připravené, takže před sebou máme dvouminutové souvětí, ze kterého musíme vybrat těch patnáct vteřin. Miloň mluví, jako když píše, všechny věty dávají smysl a mají v sobě nejen emoci, ale i informaci. Poskytuje to souvislosti. S takovým materiálem je radost pracovat. Jen by to chtělo najít uplatnění, třeba v nějakém bonusovém materiálu nebo podcastu.

Divadlo Járy Cimrmana jste zakládali jako češtináři, více jako pedagogové než jako herci. Jak s odstupem hodnotíte tento rozdílný přístup oproti spolkům složeným z herců a divadelníků?

Nám šlo od samého začátku o to, že autorská dvojice S + S si dávala při tvorbě textů určitá měřítká, aby to bylo nejen česky správně, ale i češtinářsky funkční. Dbáme na to, aby bylo zachováno, co je zapsáno. Pokud se v textu něco objeví navíc, ať už omylem, nebo záměrně, když si někdo vymyslí nějaký špígl, musí se to povést, aby tam zůstal zabudován. Musí to být na jazykové úrovni našich předešlých her.

Jaké rozdíly sledujete v publiku v rámci generačních obměn, které tu probíhají?

Sledujeme výrazný pokles obecné vzdělanosti, speciálně pokud jde o českou literaturu. Neboť v Němém Bobši byly od začátku mnohé citáty z Nerudových básní, kde se ještě před třiceti, možná pětadvaceti lety někteří hodně smáli. Teď je ticho po pěšině, protože už se to dnes nevyučuje nebo to žáci nevnímají a současní diváci to neznají.

Pořád platí, že je Záskok Vaší nejoblíbenější hrou?

Platí, protože je nejlepší!

Jak vlastně došlo k Vaší dvojí roli v představování Cimrmana obecnstvu? Tedy angažmá jak v DJC, tak v Salónu Cimrman?

Když Jirka Šebánek Salón Cimrman založil, protože se cítil být přeci jen upozaděn a chtěl si toho svého Cimrmana, kterého svým způsobem taky vymyslel, pěstovat, tak jasně říkal – a já jsem s ním souhlasil, že to nemá být žádná konkurence Cimrmanova divadla. Žádný trucpodnik. Pravda je, že to hned na začátku takto obě strany nepochopily. Tak jsem seděl nějakou dobu na dvou židlích, chvílemi to nebylo úplně příjemné. Ze strany divadla to nebylo přijímáno s porozuměním, jak bych byl raději. Ale můj argument, který byl snad přijat, je takový, že původní tvůrce osoby Járy Cimrmana má plné právo rozvíjet si jeho tvář po svém. Protože kdyby byl skutečnou postavou, také by měl různé výklady a různí badatelé by se na jeho odkaz dívali jinou optikou. Každý, kdo šel se svou kůží na trh, musel počítat s tím, že až nebude a jeho dílo bude zajímavé, objeví se různé výklady.

A na těch dvou židlích jste se ocitl jak?

To bylo z jednoduchého důvodu. Když Jirka přišel a zeptal se mě, jestli jdu do toho, já řekl jo. Já jsem neviděl ty dva Cimrmany postavené proti sobě, aby si vjížděli vzájemně do vlasů a vzájemně se popírali. Prostě to byly dva pohledy na touz postavu. Kromě mě se v Salónu objevil občas z Divadla taky Vašek Kotek, protože obě skupiny manažeroval.

y tancujem swing

23. září 2021 (20:00) Nová scéna Národního divadla

První projekt, který se zaměřuje na dějiny české swingové hudby i tance od jejich počátků až po současnost. Film hledá odpověď na otázku, čím swingová hudba a tanec už více než devadesát let vábí, mámí a svádí mládež a duchem mladé lidi též napříč dekadami, módními styly, šílenými salty mortale historie dvacátého století až po to naše milé jednadvacáté. Svižný průlet dějinami swingu bude pilotovat Ondřej Havelka se svými Melody Makers a partou virtuózních tanečnicků swingu, kteří s brilancí sobě vlastní předvedou jednotlivé taneční styly, divoké i elegantní, tak jak je přinášel vibrující čas. Jazzová smršť! Vítr v sukních! Pekelný temporytmus! Pouze v nedlouhých chvílích zklidnění pak řeknou k tématu své exkluzivní hosté – básník a kabaretiér Jiří Suchý či doktor swingových věd Petr Koura.

scénář: Ondřej Havelka, Radim Kratochvíl // **režie:** Ondřej Havelka // **dramaturgie:** Radim Smetana
kamera: Marek Diviš // **výkonná producentka:** Kateřina Kovářová // **kreativní producent:** Jiří Hubač
účinkují: Ondřej Havelka, Martin Zbrožek, Michal Krása, Rozálie Havelková a další

Ondřej Havelka: Budu rád za každého, koho náš dokument inspiruje a začne se swing učit

Kdy a jak „tancujem swing“?

Jelikož je dokument o vývoji české jazzové a swingové scény, použili jsme pro název filmu titul písníčky, která vznikla za války a kterou hrál Karel Vlach. Nejedná se o žádnou sofistikovanou skladbu, ale ten název je charakteristický.

Jak vznikla idea natočit takový film?

S námětem přišel Radim Kratochvíl, v České televizi se jej ujal kreativní producent Jiří Hubač a mě poprosil, abych si to vzal za své.

I když se to dozvíme ve filmu, prozradte prosím, kdy se u nás poprvé objevuje swing?

Swing mladí poslouchali už za protektorátu. I když to nebylo povolené, dostávali se k nám gramofonové desky se swingovou hudbou. Ale pokud jde o vlastní produkci, u nás byl samozřejmě oproti Americe vývoj velmi zpožděný. Jazz k nám pronikal až koncem 20. let. Čeští hudebníci byli tabula rasa, dlouho nevěděli, jak to hrát, což je velmi patrné na prvních pokusech o jazz na nahrávkách českých orchestrů ze třicátých let. Interpretace byla hodně naivní, neohrabaná. Vlastně až v poválečném nylonovém věku se to hodně změnilo, čeští muzikanti se to konečně naučili, a tak můžeme o prvních třech poválečných letech mluvit jako o zlatém věku českého bigbandového swingu.

Jak se sem hudba dostávala?

Některé americké jazzové kapely navštívily Československo během dvacátých let, někteří významní

kapelníci přiváželi špičkové americké hudebníky. Pro Prahu to byl vždycky obrovský šok a bylo zajímavé sledovat dobové kritiky. Některé hlásaly, jak je to příšerné, že jde o hudbu z pralesa plnou neposlouchatelných pazvuků, jiní kritici z toho byli nadšení. Tito osvětenější posluchači oceňovali koncerty v Lucerna Music Baru nebo v karlínském varieté, kde dokonce celý jeden týden působila černošská jazzová revue Chocolate Dandies. Pak samozřejmě česká mládež nasávala jazzový feeling prostřednictvím amerických gramofonových desek. Ale například Ježek víc obdivoval anglický bigbandový jazz, proto byl jeho styl uhlazenější. Ale třeba Vlach, Traxler nebo Běhounek poslouchali opravdový americký jazz a swing.

Jedna stránka je hudební, pak tu jsou ale také taneční styly a móda...

Díky tomu, že tu mladí sledovali módu Berlína a Paříže, bych řekl, že v aktuálních módních trendech pozadu nebyli. Naopak swingový tanec se tu začal rodit až během války, nebo spíš až po ní. Tančit se totiž za protektorátu swing nesměl. Ale jak píše ve své knize historik Petr Koura, který je i hostem našeho dokumentu, na malých městech se pořádaly tajné tancovačky. Takzvaní potápkové, takoví jazzoví rebelové, se snažili napodobovat swing nějak po svém. Ale až američtí vojáci, kteří osvobodili Plzeň a celé západní Čechy a pobýli tu několik měsíců, začali místní mládež pořádně učit opravdové swingové tance, především aktuální jitterbug.

Který moment je pro vývoj českého swingu

nejzásadnější? Je to právě příchod amerických vojsk?

Zcela jistě. Ví se, že Karel Vlach jezdil do Plzně poslouchat americké vojenské kapely, a dokonce od nich získal i nějaké aranže. To byl zásadním moment, slyšet a vidět je, jak to hrají naživo.

Nedlouho poté, s příchodem komunistické vlády, ale přišel útlum...

Ano, komunisté ničili veškerou československou kulturu a swing byl označen za zvrhlou hudbu imperialistických štváčů. Takže to začalo zdechávat, poslední Vlachovy a Habartovy nahrávky vznikly v roce 1949. Vlach pak mohl hrát jen v cirkusech anebo doprovázet pokleslé tendenční operetky. Až později ho přizval do svého divadla Werich, a Ježkovy písně tak dostaly nový, moderní zvuk.

Když byla hudba Západu zakázaná, v Sovětském svazu neměl swing svůj život?

V Oděse, významném přístavním městě, kde byla hodně kosmopolitní společnost, působily jazzové kapely. Ale samozřejmě s příchodem stalinistického režimu v třicátých letech bylo vše potírané.

Na konci dokumentu je naznačeno, že se trend swingu vrací. V jaké míře?

Už v devadesátých letech začala mládež swing vyhledávat a objevují se první kluby lindy hop, což je nejtypičtější styl tanečního swingu. Zhruba před nějakými patnácti lety se tento trend dostal i do Česka. Asi se nedá mluvit o celosvětovém fenoménu, ale je krásné vidět tanečníky, kteří ovládnou širokou škálu figur a následně mohou improvizovat a vytvářet nejrůznější kreace. Právě díky své pestrosti přitahuje taneční swing tolik lidí. Pak se samozřejmě tento žánr zpopularizoval i díky hudebníkům, jako je Harry Connick junior, Michael Bublė nebo Jamie Cullum. A svůj podíl na tom jistě měla i vlna elektroswingu, která už sice pominula, ale byla to taková šťastná infekce, která zachvátila taneční scénu. Mnoho fanoušků elektroswingu se pak obrátilo k tradiční formě swingu, protože zjistili, že je to daleko silnější a zajímavější muzika.

Čím podle Vás swing osloví posluchače a jak jste se k tomuto žánru upnul Vy?

Já se k historickému jazzu upnul před čtyřiceti lety! Mě ta hudba baví odjakživa. Začal jsem zpívat s Originálním

pražským synkopickým orchestrem Pavla Klikara jazz dvacátých let, nejstarší věci z let 1919 až 1923. Hráli jsme repertoár do roku 1931. A to už se v jazzu objevovaly první záchvěvy swingu. Je důležité rozlišovat bigbandový jazz dvacátých let a swing let třicátých. Po devatenácti letech působení v tomto orchestru jsem si založil svůj big band Melody Makers, se kterými jsme naopak začali ve třicátých letech a postupně jsme dělali kroky k novější a novější muzice, a dnes už se věnujeme vrcholnému americkému swingu let čtyřicátých a nylonového věku u nás.

S dokumentem, který bude představen na Zlaté Praze, máte nějaký záměr, nebo se jedná spíš o historický vhled do historie československé jazzové hudby?

Samozřejmě pokud někoho téma osloví a vydá se na nějakou swingovou tančírnu, aby na vlastní oči viděl, co se tam děje a jakou to má atmosféru, tak to bude hezké. Budu rád za každého, koho náš dokument inspiruje, vstoupí do nějakého klubu a začne se swing učit. Zároveň to ale může fungovat jako stručný průlet historií českého jazzu. Swing nebyl jenom Rudolf Antonín Dvorský, i když pro tu hudbu udělal hodně. Taneční skladby z Dvorského repertoáru hrajeme také, některé z nich jsou skvělé, ale pro nás jsou důležití hlavně představitelé opravdového swingu, jako byl Karel Vlach, Jiří Traxler, Emil Ludvík nebo Kamil Běhounek.

Ve filmu ukazujete několik dobových záběrů, o jaké záznamy jde?

Použili jsme několik záběrů z Ameriky, které u nás pravděpodobně ještě nikdo neviděl. Pak tam máme záběry Vlachova orchestru, které pocházejí z protektorátního filmového týdeníku. Ten se už několikrát na obrazovce objevil, protože se jedná o jediný záznam hry swingové kapely té doby. A ze šedesátých let ukážeme například kousek vystoupení Louise Armstronga z jeho pražského koncertu v Lucerně. To už sice byla trochu jiná muzika, dixieland, ale když přijel Armstrong do Prahy, bylo to naprosté zjevení.

foto: Matěj Třešňák

ečer s Bohuslavem Martinů

24. září 2021 (19:30) Nová scéna Národního divadla

19:30–20:00

Šest symfonií Bohuslava Martinů

Kompletní provedení symfonií Bohuslava Martinů v podání České filharmonie, s dirigenty Jiřím Bělohlávkem a Jakubem Hrůšou a publicistickými vstupy muzikologa Aleše Březiny a Jakuba Hrůši.

V jejich poučených, ale přitom velmi atraktivních rozhovorech se dozvíme nejen o životních osudech jednoho z největších českých skladatelů Bohuslava Martinů, ale i o okolnostech vzniku všech jeho symfonií, jejich struktuře i prvních uvedeních.

Symfonická tvorba Bohuslava Martinů patří jednoznačně k vrcholům orchestrální hudby dvacátého století a je o ní v poslední době stále

větší zájem. Svým moderním dynamismem a rozpoznatelným rukopisem patří vedle tvorby Dvořáka, Suka a Smetany aktuálně k tomu nejžádanějšímu z české hudby.

Tento projekt – který volně navazuje na úspěšný cyklus České televize, České filharmonie a Jiřího Bělohlávka Devět symfonií Antonína Dvořáka – byl pro tohoto významného českého dirigenta bohužel projektem posledním a nedokončeným. Po určité době bylo vedením našeho prvního orchestru rozhodnuto, že bude pokračovat, a jeho dokončením byl pověřen Bělohlávkův žák, v tu dobu již uznávaný šéfdirigent Bambereských symfonií Jakub Hrůša. A bylo to rozhodnutí šťastné a výsledek dopadl více než dobře. Hrůša potvrdil nejen své dirigentské kvality, ale navíc překvapil jako přesvědčivý propagátor tvorby a života Martinů.

scénář: Lukáš Hurník // **režie:** Adam Rezek, Henning Kasten, Martin Kubala // **kamera:** Jiří Myslík, Martin Kubala // **dramaturg a kreativní producent:** Vítězslav Sýkora
výkonní producenti: Veronika Slámová, Robert Uxa // **koproducent:** Unitel GmbH & Co.KG
účinkují: Aleš Březina, Jakub Hrůša, Jiří Bělohlávek, Česká filharmonie

Jakub Hrůša: Na Bohuslava Martinů jsem v pravém slova smyslu hrdý

Čím je pro Vás Bohuslav Martinů – nejen jako autor, ale i jako osobnost přesahující české hranice?

Bohuslav Martinů je mi ztělesněním, symbolem hluboce procítěného a intuitivně prožitého navýsost svobodného spojení nejčistších zdrojů české hudební tradice (především tradice lidové hudby) a evropské (především neněmecké) vzdělané kultury. Je autorem, který je nezaměnitelně, svojsky český pro naše i zahraniční posluchače a v kontextu domácích skladatelů pak kosmopolita, obeznámený s mnohými slohovými výdobytky západní Evropy a Ameriky. Je vlastně naším nejúspěšnějším skladatelem mezi těmi, kteří vstupovali do mezinárodní konkurence převážně mimo území naší země. V době své vrcholné tvorby byl pak jedním z neznámějších a nejrespektovanějších našich skladatelů a tvůrců vůbec. Zejména za svého pobytu v USA patřil k nehranějším symfonikům celé hudební scény. S nejslavnějším hudebním Čechem vůbec Antonínem Dvořákem jej spojuje podobná plodnost a lehkost tvoření, dále pak zdravá nostalgičnost a prostota, nehranost jeho uměleckých výpovědí. Jsem na něho v pravém slova smyslu hrdý.

Když opomeneme nedávné výročí Martinů, proč se k jeho tvorbě současní hudebníci vracejí?

Samozřejmě pro kvalitu jeho hudby, její hloubku,

nezaměnitelnost a emocionální hodnotu (ta září zejména tam, kde jako částečně dobrovolný, částečně nucený emigrant vzpomíná na svou vlast).

Jaký je Váš nejoblíbenější moment ze života Bohuslava Martinů?

Nevím, jaký je nejoblíbenější. To nedovedu říct. Ale bytostně chápu jeho potřebu po druhé světové válce se vrátit do Evropy, i když ne domů do Čech. Amerika mu mnoho dala (včetně nebývalých úspěchů), ale byl bytostným Evropanem.

Těšíte se na snímek Můj život s Bohuslavem Martinů?

Těším se na cokoli, co se týká Martinů!

Jaká byla práce na projektu Šest symfonií Bohuslava Martinů?

Byl to kus krásného času, který mám pochopitelně spojený především se svým přítelem a kolegou v natáčení Alešem Březinou. Aleš má vzácnou schopnost inspirovat nebývalé projekty (také moje kniha esejů o Martinů byl jeho nápad), ale nadto potom, když k nim dojde, je mimořádně milým, jemným, vzdělaným i vtipným společníkem v nich. Tak tomu bylo také (a zejména) tentokrát. Natáčeli jsme v Bamberku, Praze, Poličce a pokaždé to byl (navzdory náročnosti koncepce a nutnému soustředění – nebo právě

díky nim?) báječný zážitek. Nejvíc jsem prožil opětovnou návštěvu Martinův rodiště. Škoda, že jsme se nevydrápali až na onu pověstnou rodnou věž, ale stačilo nahrávat ve třídě, do které malý Martinů chodil jako žák, aby se naše příspěvky mohly nadechnout toho pravého autentického vzduchu. Když diriguju Martinův symfonie, mohu se pokaždé soustředit právě na tu jednu, kterou se zabývám. V tomto případě jsme měli za úkol představit všechny naráz – to byla jedna z nejtěžších věcí. Jsou každá sama sebou, ale zároveň jsou si velmi podobné – vpravdě jako děti jednoho rodiče. Věřím, že jsme počtali každou z nich – a že si i diváci ČT najdou ke všem vztah. V neposlední řadě jsme společně zavzpomínali na mého jedinečného učitele a staršího přítele Jiřího Bělohávků, který řídí dvě z šesti symfonií našeho cyklu. Nejen, ale i proto jsem při natáčení cítil velkou zodpovědnost.

Tento cyklus se zaměřuje na šest symfonií, ovšem Martinů toho stihl za půl století mnohem více. Kterou etapu nebo zaměření byste si přál ještě obdobně hudebně uvést?

Pokud možno všechny! Mám rád jak raného, hledajícího a výbojného Martinů (vzpomeňme jeho Half-Time nebo sršatou Vřavu), tak Martinů francouzské periody (Julietta!), ale neméně také Martinů v Americe (tedy právě zejména symfonie). Asi nejbliž je mi však Martinů pozdní

– zhruba po návratu z USA do Evropy, do Švýcarska. V té době komponoval už vpravdě svobodně, fantazijně uvolněně, ale protože toho již měl tolik kvalitního za sebou a srdce na pravém místě, nikdy nezabředl do anarchické svévolnosti či naopak intelektualistické akribie. Hudba tohoto období je mi blíž a dojí má mě. Je také velmi originální. Paraboly, Gilgameš, Otvírání studánek, Řecké pašije, Ariadna a tak dále a tak dále.

20:00–21:30

Můj život s Bohuslavem Martinů

Slavnostní premiéra hraného dokumentu, který za přispění dvou vypravěčů provází diváka životem a dílem geniálního českého skladatele.

Můj život s Bohuslavem Martinů je hraný dokument o životě a díle slavného českého skladatele. Snímek se částečně inspirovuje stejnojmennou knihou, kterou napsala jeho žena Charlotte. Její vzpomínky ukazují Martinů zblízka

námět: Jiří Hubač // **scénář:** Lukáš Csicsely, Jakub Sommer // **režie:** Jakub Sommer
dramaturgie: Radim Smetana // **kamera:** Viktor Smutný // **architekt:** Jan Vlček
kostýmní výtvarnice: Simona Rybáková // **masky:** Iveta Huptychová
výkonná producentka: Kateřina Kovářová // **vedoucí produkce:** Jan Rolínek
kreativní producent: Jiří Hubač // **hraji:** Petr Stach, Tereza Hofová, Ondřej Kavan, Anna Fialová a další

a zároveň dávají filmu lidský rozměr. Druhým vypravěčem příběhu je Bohuslavův přítel a životopisec Miloš Šafránek, který se nešťastně zapletl s StB.

Film kombinuje hrané scény s narativem dokumentu a dobovými archivy, aby poutavou formou přiblížil nejen hudbu geniálního skladatele, ale také jeho osobní život, pocity a postoje.

Petr Stach: Bylo pro mě ctí, že se mi dostalo možnosti se tohoto génia vnitřně dotknout

Jaký byl Váš vztah k Bohuslavu Martinů před natáčením? Znal jste jeho tvorbu?

Musím přiznat, že ač mám vážnou hudbu rád, tedy především díla skladatelů romantického období, dílo Bohuslava Martinů mi známé nebylo. Věděl jsem sice, že patří mezi naše nejvýznamnější hudební skladatele a že je ve světě hrán možná víc než u nás, ale jeho tvorba mi zůstávala skryta. Až při přípravách na natáčení jsem ho začal poslouchat a byl jsem překvapen, jakou bohatostí jeho hudba oplývá. Některé jeho skladby a symfonie jsem poslouchal opakovaně a vždy jsem byl znovu a znovu udiven, kolik nového jsem v nich nalézal. Motivy, zvuky, hudební zvraty, vše bylo vždy jakoby nové a překvapivé. Sám pro sebe jsem si objevil hudební drahokam a jsem přesvědčen, že i v budoucnu mě jeho dílo nepřestane fascinovat.

Fyzická podobnost Vás někdy napadla? Co pro Vás bylo rozhodující ve ztvárnění postavy hudebního skladatele?

O fyzické podobnosti jsem nepřemýšlel. To je spíš otázka pro režiséra filmu Jakuba Sommera. Pro mě bylo ctí, že se mi dostalo možnosti se tohoto génia vnitřně dotknout. Hodně jsme o jeho životě a díle mluvili, mnoho nám objasnil hudební skladatel, muzikolog a ředitel Institutu Bohuslava Martinů, pan Aleš Březina, který se dílem a životem tohoto hudebního velikána zabývá. Je velmi zvláštní pokoušet se představit si, jak tato vesmírem nadaná a požehnaná mysl vnímá svět kolem sebe. Jak všechny prožitky svého dětství i dospělého života zapracovává do svých děl. Jaké si klade otázky, jak přemýšlí a jak dokáže i filozofické tázání promítnout do své hudby.

Jaká složka dokáže víc ovlivnit vyznění Vašeho filmu – hudba Martinů, nebo kniha jeho ženy Charlotte?

Myslím, že to nejde oddělit. Obé bylo pevnou součástí

jeho života. Hudba i jeho žena Charlotte, která ho oddaně provázela životem. V knize o něm mluví vždy láskyplně, obdivně a s velkým zaujetím. Mám pocit, že je to trojúhelník Bohuslav, hudba a Charlotte, a kdyby se kterákoliv část potlačila, tak by se celkový obrázek rozpadl.

Jakou část natáčení jste si nejvíc užil?

Točili jsme na spoustě míst, v ateliéru i exteriérech, měl jsem možnost nahlédnout do rodné komůrky vysoko na věži kostela sv. Jakuba v Poličce, točili jsme i na skutečném mořském pobřeží. Těch lokací a zážitků byla spousta, ale nechci je všechny prozrazovat. Jsou součástí obrazového kouzlení skvělého kameramana Viktora Smutného a režiséra Jakuba Sommera. Byla by škoda o nich mluvit před zhlédnutím filmu. Velký dík patří celému štábu, který na filmu pracoval, v čele s kreativním producentem panem Hubáčem a výkonnou producentkou Kateřinou Kovářovou.

Tereza Hofová: Charlotta byla živoucí žena, zcela oddaná svému muži

V čem se Vám líbí memoáry Charlotte Martinů?

Přála bych si, aby Charlotte mnohem více popisovala jejich společný život s jejím vnitřním prožíváním. Vše ovšem směřuje spíše k Martinů, k tomu, co žil on, co prožíval, cítil. Silné jsou možná momenty, kdy utíkali před válkou, a popisy toho, co vše museli překonat. Spojovala je společná síla a soudržnost a dozajisté i láska. Memoáry samotné jsou pro mě ale spíše taková pohádka o tom, jaký byl Bohuslav, jak ona o něj pečovala a s kým se potkali. Nemohu to samozřejmě soudit, ale přijdou mi zidealizované. Ukazují

ale na to, že Charlotta byla živoucí žena, zcela oddaná svému muži, rodinně zaměřená, s partnerským životem jako prioritou, a také zobrazují myšlení určité generace, kdy se takzvaně neslušelo s některými věcmi chodit ven. Ona tedy zřejmě nebyla v tomto směru žádná rebelka. Ve vztahu k jiným jeho ženám nesnesla srovnání a například s Roe Barstow (milénka a přítelkyně Martinů) je to „o čem se nemluví, to neexistuje“. Nicméně pro mě jako pro herečku, která se toužila dozvědět více o ní samotné, byly memoáry obsahově ploché a nutily mě číst spíše mezi řádky a v domněnkách. Od Aleše Březiny jsem se dozvěděla dost o tom, že byla energická žena, veselá, upovídaná, velmi sociální a v péči o odkaz Martinů až dominantní.

V hereckém výrazu jsem se snažila podtrhnout to, že Charlotte podporuje ve svém vyprávění idealizující, lehce sentimentální rovinu spíše než tu reflektivní.

Jaká byla Charlotte ve vztahu k Bohuslavovi?

Byla mu rozhodně oddanou ženou, pečující, poskytující naprostý servis a obdiv. Jejich společný vztah byl snad jedinou náplní jejího života, hned po tom společenský

život a pak příroda. Říkala jsem sama sobě, „ty jo, to se to pak tvoří, když má někdo doma takové absolutní a oddané zázemí a přemýšlí se vždy jen v jednom úhlu záměru“. Pro mě to tedy absolutně není něco, v čem bych si přála osobně žít.

Když ji pak po tom všem, co pro něj udělala a co společně překonali, chtěl Bohuslav opustit kvůli jiné ženě, musela cítit křivdu, smutek, bolest, možná i zradu. A určitě právem. Vše bylo dekády jen o Martinů, to se pak po rozpadu manželství asi těžko existuje jako samostatně fungující jednotka s vlastním zázemím. To pro ni muselo být velmi těžké. Myslím, že ona má skutečně díky své péči, podpoře a oddanosti velkou zásluhu na jeho dílu i jeho životních posunech. Každý z nás, kdo tvoří, kdo kreativně pracuje a k tomu musí zvládat praktický život a péči, ví, jak neskutečně luxusní by bylo někoho takového po svém boku mít. Budme jen rádi, že Charlotte se pro toto rozhodla zcela svobodně a dobrovolně.

Myslím, že zázemí, láska k cestování a přírodě, k poznávání nového a dozajisté péče o Martinů byly to, co je dva spojovalo. On tvořil a ona se starala. U jiných žen pak hledal intelektuální a tvůrčí porozumění.

Liší se pohled vyprávění Charlotte a blízkého přítele Miloše Šafránka? V čem?

Určitě, ta míra idealizace a to, že Šafránka nezajímalo jako muž a manžel, ale jako umělec, takže řeší jiná témata. Každopádně u obou je zřejmé, že k Martinů bylo pravděpodobně těžké nenavázat osobní vztah, že to byla přitažlivá, trochu tajemná osobnost, ke které měl člověk neustálé tendence dostat se osobnostně blíže.

Jakub Sommer: Hlavní ambicí filmu je upozornit na jeho muziku mladé publikum

Kdy vznikla první myšlenka natočit tento film a proč jste se rozhodli pro formu dokudramatu?

Asi před třemi lety mi zavolał kreativní producent Jiří Hubač, jestli bych nenatočil dokument o Bohuslavu Martinů. Nejdřív jsem si přečetl knížku jeho ženy Charlotte Můj život s Bohuslavem Martinů. Ta nabízí mnoho zajímavých detailů ze života se slavným skladatelem, zároveň vyprávění chybí určitá dramatická síla. Kniha se pro nás tedy stala výchozím bodem, nicméně náš film není její adaptací, chtěli jsme se na životní příběh Bohuslava Martinů dívat z více úhlů. Zároveň si myslím, že způsob tvorby typických dokumentů o skladatelích vážné hudby je u nás v Česku poměrně přežitý. O portretované nežijící osobnosti ve filmu mluví skupina odborníků u stolečku v kavárně a jejich teze jsou prokládány fotografiemi, v lepším případě nějakým pohyblivým záběrem. To jsme rozhodně dělat nechtěli. I to byl důvod, proč jsme šli cestou hraného dokumentu, ve kterém kombinujeme inscenované pasáže s dobovými filmovými archivy.

V polovině června jste dokončili natáčení. Většina filmu tak vznikala v době pandemie. Jak se Vás to dotklo?

Bylo to samozřejmě komplikované a v jeden moment jsme se báli, že kvůli tomu film vůbec nevznikne. Ale mělo to paradoxně i své výhody. Například když jsme točili v Národním divadle, kde bychom za normálních okolností v jejich nabitém programu složitě vyjednávali volný termín. Vzhledem k pandemii měli zavřeno a nám řekli, že můžeme přijít, kdy chceme, a točit klidně celý den.

Kde všude se bude film odehrávat?

Točili jsme samozřejmě v Poličce, rodném městě Martinů. Některé scény vznikaly v ateliérech České televize, odjeli jsme také na pár dní do Provence, kde Bohuslav a Charlotte pobývali na sklonku jeho života. Jak už jsem zmiňoval, natáčeli jsme v Národním divadle, kulisu mezinárodního letiště jsme našli v Kbelích.

Místopisně je tedy film velmi pestrý. Co časově – kdy se film odehrává?

Začínáme Bohušovým narozením na konci devatenáctého století v Poličce. Následně ho provázíme celým životem až do jeho skonu ve Švýcarsku na konci padesátých let. Souběžně s osobním příběhem Martinů vedle něj ve filmu kráčí i dějiny. Tyto dvě roviny spolu v našem snímku hodně rezonují.

Jaká byla Vaše znalost života a díla Bohuslava Martinů před zahájením příprav na tomto projektu?

Přiznám se, že moc velká ne, práce na filmu mě ale s jeho životem a hlavně jeho dílem seznámila detailně. Díky filmu bylo třeba nastudovat spoustu věcí. Samozřejmě jsem ještě neslyšel všechny jeho skladby, protože Martinů patří k nejpłodnějších českým skladatelům. Sice pocházím z muzikantské rodiny, můj otec Vladimír Sommer byl jedním z předních skladatelů dvacátého století, vztah k muzice tedy mám, ale Martinů jsem tolik probádaného neměl. Tohle setkání považuji za velmi přínosné.

Máte tedy nějakou oblíbenou skladbu nebo období z tvorby Martinů?

Film začíná dramatickou skladbou, kterou napsal v Americe ve čtyřicátých letech. Jmenuje se Toccata e due canzoni a je to neskutečný nářez. Úžasná skladba, která funguje navíc skvěle jako otvírák filmu. Ale líbí se mi i věci, které by pravověrní „martinůlogové“ možná tolik neocenili. Třeba koncert pro housle a klavír, který napsal v šestnácti letech, je ve srovnání s jeho typickou tvorbou v dobrém slova smyslu jednoduchý a líbivý, ale já si ho zamiloval.

Budete využívat existujících nahrávek, nebo pro film vzniká vlastní soundtrack?

Zprvu jsem se bál, zda bude Bohuslavova náročná hudba fungovat i jako hudba filmová. Standardní scénická hudba totiž bývá kompozičně spíše jednodušší, musí sloužit

emocím příběhu a nesmí obraz válcovat. Věřím ale, že se nám povedlo krásnou a často komplikovanou hudbu Bohuslava Martinů zapojit do filmu tak, že zobrazované scény a výjevy skvěle doplňuje a film ji zároveň netlačí do pozadí, ale nechává ji vyniknout.

Pracujete i s nějakým obrazovým archivem?

I když Martinů prožil skoro celý život ve dvacátém století a od počátku čtyřicátých let byl celosvětově uznávanou osobností, těch archivů je strašně málo. V podstatě jsme našli pouhé dva záznamy. Jeden z dvacátých let, kdy si Martinů kupuje ve Francii kytku. A pak ze závěru života, kdy cestuje s Charlotte po Evropě a vidíme ho na několik vteřin na roztřesených záběrech. Nicméně film hodně pracuje s dobovými archivy důležitých momentů dvacátého století, které nám pomáhají navodit atmosféru míst a událostí spjatých s jeho životem. Na pozadí jeho života se odehrávala první i druhá světová válka, jeho život zásadně ovlivnil útěk před Hitlerem z Francie do USA nebo později nástup komunismu ve východní Evropě. Kvůli němu se již nikdy nevrátil do rodné země. Film tedy zasahuje jeho život a dílo do společenského kontextu.

Jaká událost změnila zásadně jeho život?

Před nástupem fašismu žil v Paříži, kam se odstěhoval z Československa. Tam začal budovat kariéru skladatele a potkal svoji ženu Charlotte. V momentě, kdy nacisté vpochozovali do Francie, věděl, že se musí rychle sbalit, protože jako představitel intelektuální umělecké sféry by nedopadl dobře. O jeho dramatickém útěku ve filmu také vyprávíme.

Jak jste obsazovali hlavní postavy? Bylo to na základě nějaké fyzické podobnosti?

Pro mě je hlavně důležité, aby byl herec schopen vystihnout esenci a podstatu té reálné historické postavy. Zjev je až na druhém místě. V tomto případě je skvělé, že Petr Stach a Tereza Hofová toto dokázali a zároveň jsou manželům Martinů fyzicky podobní.

Drželi jste se vlastně při natáčení pevně scénáře, nebo jste měli prostor na úpravy a svobodnější rozhodování, co do filmu zařadit a jak něco popsat?

Beru to jako velkou výhodou, i když střiháč Šimon Hájek by řekl, že je to naopak nevýhoda, že i když je náš projekt hraný a stylizovaný, byla možnost věci ve střihně ještě přeskupovat a měnit. A to díky tomu, že ač se jedná o film hraný, jeho narativ je dokumentární. U klasického hraného filmu s tvarem při střihu tolik hýbat nejde. Netýká se to jen obrazu, ale i textů a informací, které ve filmu zazní. Můžu se tedy ještě po natáčení rozhodovat, čemu přidat větší váhu a co naopak tolik akcentovat nebudeme. I ty

dvě vypravěčské roviny jsou rozdílné. Charlotte nabízí osobnější a emotivnější pohled, zatímco druhý vypravěč, Bohuslavův přítel Miloš Šafránek, kterého skvěle zahrál Ondřej Kavan, komentuje situace více z pozice znalce historie a díla.

A co chcete divákovi předat? Dáváte víc přednost emoční lince, nebo naopak té edukativní?

Je mi jasné, že vzhledem k faktu, že Martinů je hudební ikona a mnoho lidí má na jeho život a dílo svůj názor, budeme slyšet otázky, proč ve filmu chybí tato událost či tato skladba... Spousta lidí – muzikologové, muzikanti, lidé z Poličky nebo nadšení fanoušci vážné hudby – na jeho fenomén nahlíží po svém. Ale my máme hodinu filmového času, jednu jedinou hodinu, kam není možné dát všechno. Budu tedy spokojen, pokud se snímku podaří zprostředkovat divákovi pocit z Martinů jako zajímavějšího člověka a hlavně jeho mnohovrstevné geniální hudby. Jako filmař chci přiblížit širokému publiku, jak úžasným skladatelem byl. Hlavní ambicí filmu je upozornit na jeho muziku mladé publikum, které by si k ní jinak cestu třeba nenašlo.

Jak moc se vzdalujete realitě? Uvidí diváci nějaký kontroverzní moment nebo postavu, s čímž nemusí být znalci spokojeni?

Nepouštěli jsme se do žádného bulváru, ale například jeho mimomanželským vztahům se nevyhýbáme. Jeho románky se skladatelkou Vítězslavou Kaprálovou nebo Američankou Rosalíí Barstow zobrazujeme jako součást jeho života, zajímavost, která hrála inspirativní roli pro komponování děl. Pro účely našeho vyprávění a posouvání děje zároveň používáme vyfabulovanou postavu múzy, kterou ztvárnila Anna Fialová a která provází Martinů od dětství až do smrti. Jde o ztělesnění hudby, která s ním zůstává v dobrém i ve zlém.

Film uvádíte v premiéře na Zlaté Praze. Jde všechno podle plánu?

Vzhledem k tomu, že letošní květen byl jedním z nejchladnějších a nejdeštivějších za poslední roky, jsme museli naše natáčení v Poličce posunout na později. V původně plánovaném termínu se tři dny valily z nebe provazy deště. Pak byl pro změnu lockdown ve Francii, který posunul dotáčky v Provence o měsíc. Dokončování filmu se tedy neslo v duchu malého dramatu. Ve filmu pracujeme i s trikovými sekvencemi, které si žádají svůj čas. Nicméně i díky nasazení celého týmu se film právě finálně dokončuje v původně plánovaných termínech, takže věřím, že vše bude včas hotové a film budeme moci na konci září na Zlaté Praze divákům představit.

foto: Jakub Sommer, Zuzana Páchová, Robert Smutný

Zlatý den Zlaté Prahy

Opoledne se StarDance

25. září 2021 (11:00) Náměstí Václava Havla

Celodenní program Zlatého dne bude ve znamení úspěšné televizní soutěže StarDance a také 115. výročí narození skladatele Jaroslava Ježka. Návštěvníci se mohou těšit na nejen na hudební a taneční výstupy, ale také na známé tváře televizních pořadů dětského kanálu ČT :D. Celým dnem pak návštěvníky provede známá moderátorka Daniela Písařovicová, taktéž účastnice StarDance. Spolu s Markem Zelinkou uvedou celou řadu známých osobností a tanečníků, kteří v minulosti v oblíbeném televizním pořadu soutěžili, aby diváky nejen

potěšili tancem, ale třeba je i něco naučili. Zlatým hřebem celodenního programu bude pocta a vzpomínka na legendárního skladatele Jaroslava Ježka v podání Ondřeje Rumla a Matej Benko Quintetu. Od narození Jaroslava Ježka uplyne přesně na den 115 let. V podvečer proto u Národního divadla zazní nově pojaté písně Osvobozeného divadla z alba „Ondřej Ruml zpívá Ježka, Voskovce a Wericha“, které bylo velmi pozitivně přijato kritikou i veřejností a získalo ocenění Zlatá deska.

Slavnostní předávání cen 58. MTF Zlatá Praha 25. září 2021 (20:15) Nová scéna Národního divadla

Závěrečné předávání cen se již tradičně uskuteční na Nové scéně Národního divadla, odkud jej odvysílá Česká televize v přímém přenosu. Záštitu Mezinárodnímu televiznímu festivalu Zlatá Praha i letos udělil primátor hlavního města Prahy, ministr kultury České republiky, festival dlouhodobě spolupracuje

se Smyčcové kvarteto Pavla Bořkovce, sólový klarinet nebo sólisté Národního divadla Brno. Program večera doplní fragment z nejnovější inscenace Petra Zusky, jednoho z nejznámějších současných českých choreografů v podání

Pražského komorního baletu, adagio z pas de deux z baletu Don Quijote zatančí sólisté Moravského divadla Olomouc a slavnostní předávání cen pak uzavře pestrá akrobatická show Losers Cirque Company. Ze snímků přihlášených producenty a televizními společnostmi z celého světa vybere pětičlenná mezinárodní porota ty nejlepší – tedy nejen hlavního vítěze, který získá Grand Prix, ve třech kategoriích se bude soutěžit i o České křišťály. Během slavnostního večera bude dále uděleno i několik speciálních cen: Cena České televize, Zvláštní uznání za mimořádný umělecký počín a Ocenění Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97. Speciální cenu za mimořádný přínos na Zlaté Praze udělí již poněkolikáté Evropská vysílací unie a Hudební a mediální centrum IMZ. Letos ocenění obdrží Peter Sellars, americký divadelní režisér, známý svými jedinečnými současnými inscenacemi klasických i současných oper a her.

také s Dagmar Havlovou a Nadací VIZE 97.

V programu letošního závěrečného večera uvidíme vystoupení bývalých absolventů a žáků Akademie múzických umění, kteří připomenou letošní 75. výročí založení největší umělecké vysoké školy v České republice, jež úspěšně vychovala celé generace umělců – představí

18. září

Velké malé příběhy – Večer krátkých filmů

Osm krátkometrážních snímků českých talentovaných tvůrců

Některé snímky byly uvedeny na prestižních mezinárodních akcích, některé získaly ocenění. Pásmo nabízí vhled do současné kinematografie,

kdy se divák může seznámit s filmaři ještě předtím, než se jejich celovečerní debuty dostanou na velká plátna.

Anatomie českého odpoledne

Studentský snímek Adama Martince, který získal jak Cenu Magnesia, tak Českého lva za nejlepší krátký film, zachytává syrovou každodenní atmosféru jednoho rekreačního jezera v jednom parném letním dni. Toto zcela běžné odpoledne u vody se však brzy změní v drama, když jedna z maminek nahlásí, že se jí ztratili její dva synové. Každý z návštěvníků i zaměstnanců areálu má na věc vlastní názor, ale každý je vůči tomu také laxní. Kluci mohou být kdekoliv, policie nikde a do hledání se nikdo moc nemá. Podaří se je najít?

Nosorožci

Rodinné drama se snaží hned v několika rovinách postihnout problémy dospívání. Mladičkou hrdinku trápí nejen rozchod rodičů a otcova nová známost, ale i stav současného světa, kdy vymírá celá řada kriticky ohrožených živočišných druhů. Mladá dívka plná ideálů, ale i vnitřní nejistoty znovu a velmi složitě hledá cestu ke svému otci, zároveň ale ještě složitěji hledá samu sebe ztracenou ve víru dynamické doby.

Cukr a sůl

Tragikomický příběh partičky padesátníků a jejich společného víkendu na chalupě kdesi v Jeseníkách citlivým a přitom nevtíravým způsobem zpracovává téma mužské nejistoty, úzkosti a bezmoci. Režisér se nechal inspirovat příběhem vlastního otce, který si ve filmu rovněž zahrál, a jeho přátel. Snímek představuje první výrazný úspěch scenáristy a režiséra Adama Martince, který byl za tento film v rámci Českých lvů nominován na Cenu Magnesia za nejlepší studentský film roku.

Zazpívej

Poeticky laděný příběh jednoho horkého letního dne neokázalým a přitom vnitřně velmi naléhavým způsobem vypráví o lidské intimitě, citech a vzájemném zraňování, o blízkosti skutečné i relativní. Slovenské studentce pražské FAMU Terézii Halamové se podařilo i díky kameře Lubomíra Ballka obrazově i herecky vytríbený film, který se řadí k tomu nejlepšímu v české kinematografii loňského roku.

Vyměnila jsem si směnu

Talentovaný začínající režisér Luboš Kučera si už na FAMU získal pozornost svými studentskými filmy, zvláště mezinárodně ceněnou půlhodinovou tragikomií Čtyři dny ve skladu. Na tu navázal svým absolventským snímkem Vyměnila jsem si směnu, který na Festivalu krátkých filmů Praha 2019 získal cenu pro nejlepší film Národní soutěže. Hlavní hrdinkou snímku, který humorem a citem pro sociální témata připomíná raná díla Miloše Formana, je dívka Eva, která přišla do Česka odkudsi z východu Evropy. Místo lepšího života však našla jen stereotypní a špatně placenou práci v tiskárně. Když se Eva rozejde se svým nevěrným přítelem – tiskárenským manažerem –, přijde o střechu nad hlavou. Nemotorný mladík Ivo, který se do ní zamiloval, se jí pokouší pomoci, ale dívka ho nebere vážně. Na chvíli ji zaujme mladý filmový produkční, který jí zprostředkuje roli ve filmovém komparsu. Vyklube se z něj ovšem další „nemožný“ muž jejího života.

Hovor

Thriller sázející na jednotu místa a času i překvapivé zvraty ve vyprávění je v tuzemsku ojedinělým pokusem vytvořit silný žánrový film, tedy něco, co je vlastní spíš západním kinematografiím. Do hlavní role obsadil absolventa brněnské JAMU a člena ostravského Divadla Petra Bezruče Lukáše Melníka.

Ruchoth Raoth

Ruchoth Raoth označuje v démonologii duše zemřelých zlých lidí – tím je přesně hlavní hrdina Jakub, který se do nedávné doby staral o svou nemocnou matku. Po svém zřůdném činu se však nyní ocitá v kruhu nekonečného utrpení, v němž se mu neustále vrací, co spáchal. Aby se z něj vymanil a navrátil své duši pokoj, musí se svým démonům postavit čelem. Krátkometrážní snímek režiséra Emila Křížka slavil úspěch na festivalech v Minsku, New Yorku, Winchesteru, Los Angeles nebo Las Vegas. Zde také představitel hlavní role Štěpán Kozub získal cenu pro nejlepšího herce.

Chůze a běhy

Průřez různými obdobími lidského života a různými lidskými osudy na několika málo obyvatelích jednoho činžovního domu. Stará paní sleduje život už jen z okna a v televizi, mladík si dlouho neúspěšně namlouvá dívku, manažer neustále telefonuje, sportovec pravidelně trénuje, aby dosáhl vytouženého úspěchu, invalida na rohu ulice prodává noviny... Každý člověk potřebuje pro něco žít, k něčemu směřovat. Pokud svou motivaci ztratí, ztrácí i pohyb a nakonec i život. Koloběh života v působivé a emotivní desetiminutové zkratce byl v rámci české sekce oceněn hlavní cenou na festivalu Anifilm 2018 v Třeboni.

tátní opera, jak ji neznáte

Průvodce po jevišti, lóžích, ale i střeších a podzemí předního operního domu

Cyklus šestnácti krátkometrážních dokumentů navazuje na pořad Národní divadlo, jak jej neznáte. Využívá dlouho plánované rekonstrukce Státní opery k tomu, aby představil tuto nejvelkoryseji postavenou divadelní budovu u nás. Návrh pochází ze slavného vídeňského ateliéru Fellner – Hellmer, který v Česku projektoval řadu divadel. Tato je nejen největší, ale také nejhonosnější. Byla otevřena v roce 1888 a peníze na ni sbírali Němci nejen v Praze a okolí. Je tak rovněž dokladem poslední části společné německo-české historie. Pořad, kterým provází sopranistka Kateřina Kněžíková, nezapomene

zmínit vynikající osobnosti tohoto domu, které zde působily, stejně jako spolupráci s Národním divadlem.

foto: Filip Šlapal (Národní divadlo)

scénář a režie: Adéla Sirotková // **kamera:** Jan Kníže // **dramaturgie:** Eva Langšádlová
výkonný producent: Jiří Merunka // **kreativní producent:** Ivo Kristián Kubák
pořadem provází: Kateřina Kněžíková

25 let Divadla v Dlouhé

idská tragikomedie

Záznam filozofické tragikomedie z pera Ladislava Klímy

„Je známým a zajímavým faktem, že skoro všichni poněkud nadanější mladíci vyvolávají dojem spirituálnosti, výstřední geniálnosti, takže člověk žasne, kolik to velkých lidí lidstvo v sobě chová. Odtud snad povstal název „zlatá mládež“. Ale jest jen pozlacená. Jak praví Schopenhauer: Člověk se lekne, spatří-li po létech lidi, kteří v jinošství vzbuzovali největší naděje,“ říká v Lidské tragikomedii Odjinud, alter ego jejího autora Ladislava Klímy. Spolužáci z gymnázia, alkoholik Pulec, synek z bohaté rodiny Obnos, sukničkář Shoř a ve spásu vzdělání věřící Kantorka se setkávají na maturitních srazích po třiceti a pětapadesáti letech. Na sraz se dostaví i samotář Odjinud, ale těžko říct, přichází-li ještě z tohoto světa...

Inscenace Hany Burešové a souboru Divadla v Dlouhé je především komedií,

i když s hlubším podtextem, předvádějící konečné důsledky několika možných přístupů k životu a světu. Lidské

typy, které ve svých hlavních hrdinech stvořil Ladislav Klíma, svými současníky nepochopený filozof, prozaik, básník, dramatik, spiritualista a alkoholik, se zdají být, minimálně v této inscenaci, nadčasové. Inscenace Hany Burešové získala Cenu odborné poroty na festivalu komediální tvorby Grand festival smíchu a na stejném festivalu získal Jan Vondráček cenu za herecký výkon v roli Pulce. Odjinuda hraje Marek Němec, Obnose Miroslav Hanuš, Shoře Miroslav Táborský a Kantorku Martin Matejka.

autor: Ladislav Klíma // **divadelní režie:** Hana Burešová // **režie televizního záznamu:** Jan Brichcín
kamera: Božek Slavík // **dramaturgie:** Eva Langšádlová // **výkonný producent:** Jiří Merunka
kreativní producent: Ivo Kristián Kubák // **účinkují:** Marek Němec, Jan Vondráček, Martin Matejka, Miroslav Táborský, Miroslav Hanuš a další

rátké čtvrtstoletí Divadla v Dlouhé

Dokumentární film o minulosti a současnosti pražského divadla, které právě slaví 25 let

Divadlo v Dlouhé zahájilo svou činnost v předvečer výročí sametové revoluce 16. 11. 1996. Situace po roce 1989 umožnila výrazné personální změny v českých divadlech, a tedy také v bývalém Divadle Jiřího Wolker. U zrodu Divadla v Dlouhé stály dvě tehdy „nadějně“ režisérské osobnosti s odlišnými rukopisy a dvě skupiny herců s odlišným školením i projevem. Hana Burešová a Jan Borna se postupně stali významnými osobnostmi českého divadla a jejich tvorba záhy vydobyla Divadlu v Dlouhé pevnou pozici mezi českými divadly. Inscenace Divadla v Dlouhé jsou založeny na kolektivní

souhře výrazných hereckých osobností, mezi které patří například Helena Dvořáková, Jan Vondráček, Miroslav Táborský, Miroslav Hanuš či Marek Němec. Pro tvorbu Divadla v Dlouhé je charakteristické široké spektrum žánrů a divadelních postupů. Jeho produkci ale současně spojuje respekt vůči jiným názorům a divákům, otevřenost novým pohledům, tolerance a empatie, sounáležitost s evropskou kulturou a přesvědčení, že umělecká tvorba má etický rozměr. Ideály roku 1989 jsou konzistentně přítomné v tvorbě tohoto divadla, protože se staly jeho uměleckým názorem.

scénář a režie: Aleš Kisil // **kamera:** Marek Diviš // **dramaturgyně:** Eva Langšádlová
výkonný producent: Jiří Merunka // **kreativní producent:** Ivo Kristián Kubák
účinkují: Hana Burešová, Marek Němec, Helena Dvořáková, Jan Vondráček a další

émoni Josefa Mánesa

Dokument o zakladateli a klasikovi českého novodobého umění

Josef Mánes – máme si ho představit ve slovanské čamaře jako bojovného Čecha, který se zarputilým výrazem nekompromisního obrozence svírá své válečné nástroje – paletu s barvami a štětec? Takto by jej ráda viděla tradiční národovecká ikonografie 19. a 20. století, ale pravdě se více přibližují jiné obrazy. Třeba

ten, v němž vidíme Mánesa jako zanedbaného a zdeptaného člověka, který ze sebe nepřičetně chrlí torza nesrozumitelných vět. Jaký byl vlastně vnitřní svět tohoto talentovaného a geniálního umělce, jenž chvíle šťastně tvorby velmi draze vykupoval v zápase s nejrůznějšími démony i se sebou samým?

scénář a režie: Michal Kaboš // **kamera:** Petr Kožušník // **dramaturgie:** Martin Červenka
výkonná producentka: Olga Grossmannová // **kreativní producentka:** Lenka Poláková

igbít

Návrat oblíbeného dokumentárního cyklu na televizní obrazovky

Bigbít mapuje nejdůležitější kapitoly dějin české a slovenské rockové hudby. Průvodcem pořadu a komentátorem dějinného chodu jsou sami hudebníci a další účastníci historických událostí. V cyklu jsou využity unikátní archivní dokumenty, získané od institucí i občanů, z nichž řada nebyla dosud zveřejněna nebo upadla v zapomnění. Pořad je určen všem příznivcům populární hudby – od pamětníků, kteří se od druhé poloviny padesátých let seznamovali s rock-and-rollem, až k těm nejmladším, kteří si teprve začínají uvědomovat kořeny soudobé rockové a populární hudby.

V reprízové části diváky prvními minutami cyklu provázejí pánové Viktor Sodoma starší a Jiří Suchý, protagonisté souboru Akord Club, který již v prosinci 1956 zařadil do repertoáru českou verzi hitu Billy Haleya „Rock Around The Clock“. Další průkopnické cesty popisují mezi prvními Petr Kaplan a Pavel Chrastina, členové poděbradského Samuels Bandu. Dále se seznámí divák s dalšími rock-and-rollovými soubory, jakými byli například EP Hi-Fi, FAPS, Sputnici. Poté se seriál posune do šedesátých let, kdy bylo uvedeno semaforové představení Ondráš podotýká, které proslavilo skupinu Olympic. Celosvětový šok, způsobený nástupem Beatles, zanechal svůj otisk i u nás. Některé rock-and-rollery odrovnal (Miki Volek),

někteří našli svůj hudební výraz (třeba právě Olympic). Někdy v této době se také objevuje slovenská bomba, kapela The Beatmen s Dežo Ursynem a jeho následný soubor Soulmen. Seriál dále ukáže vznik prvních rhythm&bluesových kapel a následné rozdělení beatové scény u nás – na kapely hlásící se k beatlesáckému mersey soundu (Olympic, George & Beatovens) a zástupce r&b (Matadors, Flamengo, Framus Five), aby pak vkročil do rozjásaných hippie let 1967-1969, ozdobených dvěma československými beatovými festivaly. Příchod vojsk Varšavského paktu rockovou hudbu u nás nezadusil (vznikaly další soubory včetně Blue Effect, Collegium Musicum, Progress Organization), řádně jí však pustila žilou následná normalizace. První část cyklu završuje poslední vzednutí před nástupem temných let v podobě alb „Město Er“ (Framus Five) a „Kuře v hodinkách“ (Flamengo).

Režiséři Zdeněk Suchý a Václav Křístek: Nikdy předtím tady nic takového nevzniklo

Jak vzpomínáte na natáčení cyklu Bigbít?

Václav Křístek: Vzhledem k tomu, že jsem s bigbítem trávil hodně času už od druhé půlky šedesátých let, pro mne byla práce na Bigbítu čirá radost. Těch kamarádů. Těch ikon, co jsem do té doby neznal osobně. Tolik témat, která jsme předtím x-krát řešili po hospodách. A tolik muziky!

Zdeněk Suchý: Především jako na odvalu producenta Čestmíra Kopeckého, do té doby a ani potom nic takového nevzniklo. Není náhoda, že také pro diváky zachránil dějiny filmu (Zlatá šedesátá). Dnes už by bylo pozdě, bohužel dlouhá řada hrdinů bigbítu a filmu nežije.

Která kapela nebo scéna je Vám z československé hudební historie nejbližší?

Václav Křístek: Těžko říci jedno jméno. Z velikánů, kteří přežili všechny éry, možná Radim Hladík, Honza Hrubý, Michal Prokop. Pak taky Hudba Praha, Vlasta Redl...

Vidíte – a to jsem teprve začal. Intenzivně jsem prožíval éru nové vlny, ale někde v hloubi srdce mne asi nejvíce zasáhly pionýrské časy – velké sixties – doba, kdy se dítě poprvé dotklo ohně.

Zdeněk Suchý: V dokumentu, který obsahuje stovky kapel a hudebníků, nelze vybírat. Spíše hledat souvislosti, objevovat, kdo s kým hrál, co hrál, jak vznikaly a zanikaly kapely. Kolik

skvělých muzikantů hrálo, hraje a ovlivnilo tak další. A taky fakt, že ať točíte o hudbě, filmu, nebo zemědělství, vždy narazíte na komunistu, který všechno ničil.

Čím si podle Vás získal pořad takovou přízeň?

Zdeněk Suchý: Věnovali jsme Bigbítu léta práce, zvolili jsme metodu subjektivních výpovědí aktérů, které jsme dávali do ověřených souvislostí. Na takové dokumenty se taky rád dívám.

Václav Křístek: Nikdy předtím tady nic takového nevzniklo. No – ono to ani vzniknout nemohlo, elektrická kytara byla nepřítelem státu. Takže jsme v pravý čas přinesli velmi početné obci milovníků žánru na naše poměry neobvykle rozsáhlý cyklus o muzice, lidech a tématech, které do té doby v takovéhle konstelaci neměli šanci vidět. Bigbít zmapoval všechny etapy, všechny subžánry, životní styl, mluvila tam pestrá galerie respondentů – od těch, co za totače směli, až po ty, co nesměli a byli zavření.

Myslíte, že by se dalo natočit pokračování?

Zdeněk Suchý: Devadesátky a přelom století už by měl někdo začít točit, než bude pozdě.

Václav Křístek: Určitě. Alespoň éra devadesátek by stála za podrobné prozkoumání. Jednak byla rozmanitá, druhak často – alespoň u nás – plná někdy roztomilých paradoxů. Jestlipak se od té doby stalo, že by vedle sebe v žebříčku byli Master's Hammer a Zmožek?

Bez koho by podle Vás cyklus nevznikl?

Václav Křístek: Jistě bez producenta ČT, tedy Čestmíra Kopeckého. A vůbec bez ochoty ČT do toho jít. Bez Hraboše a Radka Diestlera, tedy archivářů. Ale hlavně by nevznikl bez ochoty stovek aktérů – od „oficiálních“ až po androše, od známých po málo známé, kteří s námi nadšeně spolupracovali. Radim a Vojta (Hladík a Lindaur) tady už nejsou, měl bych zmínit i je.

Zdeněk Suchý: Nejvíce jsem spolupracoval s Alešem Opekarem a Hrabošem, Čestmíra jsem už zmínil. Za podporu a pochopení patří velký dík produkci Lexy Guhy. Možná by vznikl bez maskérky, protože když nedorazila, nalíčil jsem Karla Gotta sám.

Petr Hrabalík: Některé detektivní akce se nezdařily

Byla od začátku projektu zamýšlená i doprovodná encyklopedie?

Původně nebyla. Během vysílání seriálu mě s nabídkou vytvoření stránek Bigbítu oslovilo tehdejší IT oddělení ČT. Bylo to myšleno velmi velkoryse, takže ta encyklopedie z toho jaksí sama vyplynula. Na stránkách jsme pak pracovali společně s grafičkou Erikou Čeřovskou. Jenže pak přišla televizní krize, nastal určitý politický tlak a spousta projektů byla zastavena, mezi nimi i tento. A od té doby se zhruba osm až devět let okolo Bigbítu našlapovalo velice tiše – pamatuji si, že se za celý ten čas seriál na obrazovkách ČT neobjevil, zatímco třeba na Slovensku šel minimálně dvakrát. Já mezitím pracoval pro ČT na jiných projektech a doma si psal do šuplíku historii světového rocku. Když se pak cca po roce 2011 hnuly ledy, nabídl jsem IT oddělení i svou domácí šuplíkovou práci, která byla přijata, a tak jsou nyní pod značkou Bigbít obě historie – domácí i světová – vedeny (a doplňovány) na webu ČT souběžně.

Dodnes je internetová stránka cenným zdrojem informací nejen pro hudební fanoušky, ale i novináře a studenty. Čekali jste takovou odezvu?

Smyslem stránek bylo samozřejmě informovat o lidech, událostech, situacích a mýtech z historie rocku, které jsou dnes pozapomenuty nebo zahaleny oparem tajemna. Upřímně řečeno, osobně jsem nějakou velkou odezvu moc nečekal, neboť z rocku se už před léty stal mainstream a navíc spousta jeho protagonistů již není mezi námi. Takže ten zájem byl překvapující. A v tom, že jsou stránky hojně čteny, nás utvrzuje fakt, že existuje spousta hudebních článků, studií, hudebních knih či studentských disertačních prací, ve kterých je Bigbít citován.

Vzpomenete na nějaký náročný moment při práci na Bigbítu?

Těch byla při natáčení spousta, ale mám je v takové mlze. Spíš si vzpomenu na některé „detektivní“ akce, které se nezdařily, což mě dodnes štve. Například jsme pátrali po jakýchkoli „hejbacích“ materiálech z 2. Československého Beat Festivalu 1968. Z předchozího ročníku se záznam v ČST dochoval, ale z osmašedesátého nic. Přes síť

kontaktů se nám podařilo najít několik stop vedoucích k amatérským němým záznamům, natočeným na 8mm film, ale nakonec bylo naše pátrání neúspěšné. Stejně dopadla snaha najít cokoli filmového u skupiny Flamengo z období jejího slavného LP „Kuře v hodinkách“ (1971–1972). Také nic. U nás v tom čase řádila normalizace a rockové máničky byly pro televizi tabu a nepodařilo se nám najít ani němou „osmičku“ z koncertu. Byli jsme také ve spojení s polskou televizí, jelikož existují fotky z roku 1971, na kterých je Flamengo (snad ve Varšavě) natáčeno na kamery v nějakém studiu. Opět nebylo nic nalezeno. Člověk tomu věnoval spoustu času, a výsledek nula. To zamrzí.

Podařilo se Vám díky pořadu a sestavení encyklopedie pomoci nějakému pozapomenutému/opomenutému hudebníkovi?

Na to je těžká odpověď. Rozhodně ale díky seriálu stoupl zájem o některé letité soubory, které se do té doby jen plahočily po malých koncertech pro pár známých. A některé kapely se zase daly dohromady.

Na podzim bude Bigbít opět na televizních obrazovkách. Budete se dívat, nebo už máte rocku 20. století dost?

Seriál mám dostatečně projetý, dokonce když potřebuji nějakou citaci toho či onoho hudebníka, tak celkem vím, do kterého dílu z těch dvačtyřiceti sáhnout. Tudíž primárně už ho sledovat nemusím. Ale znáte to: vrátíte se odněkud utahanej domů, náhodně zapnete telku a najednou se v ní objeví nějaká vám důvěrně známá věc. Vlastně s tím ani nepočítáte, možná jste měli na práci něco úplně jiného. Jenže se prostě přistihnete, že na to zíráte, zíráte, až to nakonec dozíráte. Takže takhle asi.

Zahraniční seriály

ohle jsme my V

od 7. září

Předposlední série oblíbeného amerického seriálu

Seriál o barvitých osudech trojčat Pearsonových si získal značnou popularitu mezi diváky a také řadu ocenění, především za výkony přesně obsazených hereckých představitelů. Vzhledem ke své neobvyklé struktuře, jež volně propojuje odlišná časová období a často představuje stejné události z pohledu různých postav, se o jeho osudu rozhoduje trochu jiným způsobem, než je obvyklé u běžných seriálů, jejichž výroba časově příliš nepředbíhá vlastní vysílání. Když bylo v roce 2019 zřejmé, že po třetí řadě bude seriál pokračovat, museli jeho tvůrci v čele se showrunnery Danem

Fogelmanem, Isaacem

Aptakerem a Elizabeth

Bergerovou přesně

naplánovat celé tři

další řady a nikoli

pouze jednu. Výroba

seriálu se však dostala do

pochopitelných těžkostí

kvůli celosvětové pandemii

koronaviru, která ve

Spojených státech nabyla

mimořádné intenzity.

Pátá řada už vznikala za

situace a tvůrci do současné

stabilnější

dějové linie zařadili i nejnovější události, včetně

boje s pandemií a zabití George Floyda. Stejně jako

v předchozích řadách se postupně seznamujeme

s různými výseky minulého rodinného života

hlavních postav, jež nám byly dosud utajovány

(například osud Randallovy biologické matky

nebo Kateiny milostné problémy v dospívání)

a jež mají nějaký vztah k současnosti, a tak

plasticky dokreslují jejich profily. Těžiště ovšem tkví v současnosti, v níž Randall musí řešit spoustu problémů jako zvolený filadelfský radní a také vztah ke své vlastní rase a k nevlastnímu bratrovi, jehož herecká kariéra nabírá obrátky. Kevin, jak se zdá, po několika nevyvedených pokusech také konečně navázal smysluplný partnerský vztah a čeká svou vlastní rodinu. Kate se po letech zbavila všech traumat, jež ji v životě pronásledovala, a společně s Tobym začnou uvažovat o dalším sourozenci k malému Jackovi. A všichni Pearsonovi samozřejmě řeší Rebečin zdravotní stav, který se vůbec nezlepšuje.

Pátá sezona sice čítá jen šestnáct epizod, tedy o dvě méně, než byli diváci zvyklí u předchozích řad, ale podržela si svou vysokou kvalitu a připravila půdu pro nadcházející šestou řadu, o níž tvůrci seriálu v květnu 2021 oznámili, že bude poslední, a příběhy jeho protagonistů se tak po šesti letech uzavrou.

anadská soda VII

Další ze série němých skečů, které baví diváky od roku 2011

od 10. září

Prakticky okamžitě po svém uvedení si cyklus lol :-> získal oblibu po celém světě, vysílal se například v Itálii, Španělsku, ale také v Indii, Řecku či Brazílii. Každou epizodu tvoří krátké humorné scénky o délce patnácti až devadesáti vteřin, kde se opakují v zásadě čtyři hlavní tematické okruhy a kde uvidíme v různých rolích tři herce a tři herečky. Jsou jimi Réal Bossé, Martin Drainville, Antoine Vézina a Sylvie Moreauová, Julie Ménardová a Sharlene Royerová. Objeví se v různých sestavách jako manželé, kolegové,

milenci, jako popletení policisté, hloupí mafiáni, svérázní chirurgové, nešikovní tatínkové malých dětí, trosečníci na ostrově, vojáci v zákopech. Na exteriérech se nešetřilo, můžeme tedy obdivovat krásy Severní i Jižní Ameriky, karibských ostrovů, ale i evropské scenérie Řecka či Švýcarska. Pilíře širokého autorského a realizačního týmu tvoří režisér Pierre Paquin a scenárista Denis Savard, řadu nápadů ovšem do pořadu přinášejí i sami herci.

eniální přítelkyně

Seriál natočený podle celosvětového bestselleru italské autorky Eleny Ferranteové

od 12. září

Uprostřed noci probudí Elenu rozrušený telefonát, že jedna z jejích nejstarších přítelkyň beze stopy zmizela. Nečekaná zpráva přivede postarší spisovatelku zpět k dávným a téměř ztraceným vzpomínkám. Ještě téže noci usedá Elena ve své ztichlé vile k počítači a rozhodne se k činu, který jí Lila – její geniální přítelkyně, blízká kamarádka i nevyzpytatelná sokyně – možná nikdy neodpustí. Sepíše celý jejich příběh, rozprostírající se přes několik bouřlivých dekad italské historie, a udělá to beze studu, bez hořkosti a především bez dalších tajemství. Děj italského seriálu vychází ze stejnojmenného bestselleru neapolské spisovatelky Eleny Ferranteové a snaží se zachovat

autenticitu předlohy. Adaptace se natáčela v blízkosti kampánské metropole a seriálové postavy také mluví specifickým neapolským přízvukem. Po úspěchu první série mají tvůrci v plánu zfilmovat všechny čtyři romány Neapolské ságy: druhá série s názvem Příběh nového jména je již dokončená a třetí se zatím natáčí.

KANADSKÁ SODA VII

KÍÉR

DÉMONI JOSEFA MÁNEŠA

TOHLE JSME MY V

PAVAROTTI

GENIÁLNÍ PŘÍTELKYNĚ

FOTOGRAFIE :

www.ceskatelevize.cz/ePress
<https://ctcloud1.czech-tv.cz/s/094jj0gXCoELd4C>
pavel.kral@ceskatelevize.cz

KONTAKT

PRO MEDIA :

Ondřej Bambas

tel.: (+420) 261 137 527

mob.: (+420) 724 708 703

ondrej.bambas@ceskatelevize.cz

© Česká televize 2021

